

ТЕРРОРИСТ

№ 1

Издава:

***САЩ - НАТО
ТЕРОРИСТ
№ 1***

ДВИЖЕНИЕ ЗА СЪПРОТИВА “23 СЕПТЕМВРИ”

СОФИЯ / 2003

В отговор на икономическото робство и съпътстващата го разруха, безработица и мизерия, и като непосредствен протест срещу зачестилите агресии на световния империализъм, възникна Движение за съпротива “23 септември”. Една от централните и най-непосредствени задачи, които движението в настоящия момент си поставя, е разгръщане на борбата за неучастие на България в Североатлантическия алианс. Нещо повече, ние настояваме за разпускането на НАТО.

Тук излагаме нашите аргументи и възгледи.

Издава се с материалната подкрепа на БКП “Георги Димитров”

САЩ-НАТО

ТЕРОРИСТ №1

I. История на военни престъпления

НАТО (North-Atlantic Treaty Organization – NATO) е създадена на 04.04.1949 г. във Вашингтон. Първоначално в организацията членуват: САЩ, Канада, Белгия, Дания, Франция, Холандия, Италия, Великобритания, Исландия, Люксембург, Норвегия и Португалия. През 1952 г. към Пакта се присъединяват Турция и Гърция; а през 1955 г. – Федерална Република Германия. В 1967 г. Франция напуска военната организация на алианса. Испания става член на НАТО през 1982 г., но не влиза в нейното военно крило. През 1999 г. членки на пакта стават Полша, Чехия и Унгария. Понастоящем кандидати за членство в НАТО са България, Румъния, Словения, Словакия, Естония, Литва и Латвия.

Според учредителните документи **НАТО е “отбранителна организация”**, чиято задача е да поддържа **“сигурността в Европа”**, като осъществява стратегия на **“сдържане”** (containment) по отношение на **“съветската заплаха”**.

Но така наречената **“съветската заплаха”** всъщност е **пропагандистки мит**, разпространяван, за да се скрият действителните мотиви за създаването на Североатлантическия пакт и за да се оправдае военното обединяване на западните държави. Разсекретените съветски архиви от периода след Втората световна война и от началото на 50-те години доказват по безспорен начин, че съветската военна доктрина е имала отбранителен характер и че Съветският съюз не е разработвал агресивни планове срещу когото и да било. Напротив, по времето, когато се подготвяше създаването на НАТО, Съветският съюз беше жизнено заинтересован от намаляване на международното напрежение, тъй като усилията на страната бяха насочени към възстановяване на раните и опустошенията, причинени от чудовищната

война срещу нацистките завоеватели. За постигането на тази цел СССР нямаше нужда от конфронтации със силите на капиталистическият лагер и Съветите полагаха изключителни грижи за укрепване на световния мир. Известно е също, че към момента на учредяването на НАТО САЩ бяха единствената ядрена държава в света. При положение, че САЩ притежаваха монопол или поне огромно превъзходство в ядрената сфера (приблизително равенство в това отношение Съветите успяха да постигнат едва към началото на 60-те години), твърденията за някаква агресивност от страна на СССР срещу Запада, която уж е обусловила образуването на *“отбранителния”* съюз НАТО, изглеждат неправдоподобни и безпочвени.

В действителност НАТО от създаването си до днес е не отбранителна, а агресивна военна организация, чието истинско предназначение е **да обедини и консолидира военните сили на Запада (под хегемонията на САЩ)** и да ги превърне в инструмент за налагане на западните политически и икономически интереси на международната арена. В началото с помощта на Североатлантическия алианс трябваше да бъдат решавани две основни политически задачи:

- да се въвлечат социалистическите страни в източителна *“надпревара във въоръжаването”*

Самото създаване на НАТО по същество представляваше акт на превръщане на западноевропейската територия в плацдарм за трайно настаняване на американски ядрени арсенали и войскови съединения в оперативна близост до границите на европейските социалистически страни. При такова стратегическа обстановка последните, ако искаха¹ да запазят своята независимост и да гарантират своята безопасност, трябваше с цената на всичко да поддържат равновесие във военната област спрямо обединените сили на Североатлантическия алианс. Но астрономическите военни разходи, които се изискваха от *“надпреварата във въоръжаването”* между Изтока и Запада, бяха далеч по-неизгодни за социалистическите страни, които от самото начало се намираха в положението на догонващи, тъй като бяха несравнимо по-бедни от богатите и напреднали в технологическо отношение капиталистически държави. Отклоняването на значителна част от обществения продукт

на страните от социалистическата общност за нуждите на отбраната, вместо за нуждите на развитието, съкращаваше техните възможности за бърз социално-икономически напредък и за догонване на водещите държави. По този начин в дългосрочна перспектива *“надпреварата във въоръжаването”* осигуряваше значителни преимущества на Запада в съревнованието със социализма и именно поради това ръководителите на капиталистическия свят настойчиво и целенасочено провеждаха конфронтационна политика (така наречената политика на *“студена война”*), ключов елемент от която беше изграждането и разширяването на НАТО.

- да се съхрани капиталистическия обществен строй в държавите-членки на Пакта.

След края на Втората световна война Европа беше обхваната от мощен народен подем, обусловен от победата на антифашистката съпротива, която почти навсякъде беше оглавявана от комунистите. В страни като Франция и Италия влиянието на комунистическите партии беше изключително голямо и под натиска на народните маси на комунистите бяха предоставени министерски постове в следвоенните правителства. Подобно беше положението и в Гърция, където комунистическата партия наброяваше **400 000 члена** (при население от общо 7,5 милиона) и се ползваше с широка обществена подкрепа. В тази обстановка действително съществуваше *“комунистическа заплаха”*, тоест заплаха от промяна на обществената система, но заплахата идваше не отвън, не от страна на Съветския съюз, както твърдяха стратегите на НАТО, а *“отвътре”* – **от страна на самите европейски народи**. Едно от главните средства за противодействие срещу такава комунистическа *“опасност”* беше присъединяването и обвързването на западноевропейските страни към структурите на НАТО и разполагането на американски войски на тяхна територия. Така, образуването на НАТО трябваше да постави народите на Европа пред

---

¹ По израза на държавния секретар Колин Пауъл днес Съединените щати *“разпространяват демокрацията по света”* и човечеството е свидетел как става това: с нахлуване на морска пехота и рейдове на стратегическите бомбардировачи.. Едва ли някой може да се съмнява, че същата щеше да бъде участта и на социалистическите страни, т.е. че те щяха да загубят своята независимост както Югославия, Ирак и т.н, ако не бяха взели мерки за укрепване на своята отбранителна способност.

свършен факт и да ограничи за в бъдеще техните възможности за свободен избор на държавно устройство.

Красноречиво свидетелство, показващо, че създаването и съществуването на НАТО не е имало и няма нищо общо с така наречената “заплаха” от съветска агресия, е фактът, че вече второ десетилетие след края на “студената война” и разпадането на СССР НАТО продължава да съществува и да се разширява, продължава да се съгъстява мрежата от американски военни бази, която опасва земното кълбо – повече от **500** големи и над **2 000** по-малки бази, разположени в над **100** страни, при което американските военнослужещи извън територията на САЩ са повече от **1 000 000**. Официалният претекст, оправдаващ съществуването на Североатлантическия алианс, вече не е актуален, той остана в миналото, но НАТО продължава да съществува и днес, защото не е изчезнала, не е загубила своята актуалност, действителната причина, обусловила изграждането на тази военна организация, а именно – не е изчезнала необходимостта от военно обединение и политическа “взаимопомощ” между богатите западни (империалистически) държави за налагане – **чрез агресия или чрез заплаха от агресия** – на техните общи грабителски интереси над народите от бедните и изостанали краища на планетата.

Ето част от агresiите и вмешателствата във вътрешните работи на други народи, извършени от държави-членки на НАТО през десетилетията след края на Втората световна война:

1944 – 1949 г. Гърция. След изтеглянето на хитлеристите през септември 1944 г. Гърция е окупирана от британски войски, които установяват в страната репресивен прозападен режим. На 3. 12. 1944 г. в Атина британски части откриват огън срещу **500 000-на** демонстрация, участниците в която протестират против политиката, провеждана от окупаторите и техните местни слуги. В отговор на репресиите на много места в Гърция започват да се формират партизански отряди. От началото на 1946 г. по вина на американските и английските управляващи кръгове страната е разтърсена от гражданска война, която продължава до октомври 1949 г. и отнема живота на **154 000** души, а други десетки хиляди са принудени да емигрират.

1945 –1948 г. Италия. След края на Втората световна

война англо-американските окупационни сили въвеждат военно положение в Северна Италия, която преди това партизаните вече са освободили. Органите на народното самоуправление са разпуснати, разтурени са различни работнически и селски организации, възстановена са структурите на бившата фашистка полиция и се изграждат множество полулегални военизирани групировки, които тероризират населението. Целта е да се предотврати очертаващата се победа на комунистите на изборите през 1948 г. (която можеше да стане *“вирус, който би заразил други”*).

1945 – 1953 г. Корея. През 1945 г. американски войски навлизат в Корея, разпускат създаденото от силите на анти-японската съпротива народно правителство и предприемат брутални репресии срещу населението с помощта на японската фашистка полиция и корейци, сътрудничели на окупаторите. Избити са над **100 000** корейци, **30 – 40 хиляди** от които по време на смазване на селското въстание на о. Чечжу. През 1950 г. започва война между САЩ и КНДР, която продължава до 1953 г. Американците масово използват напалм, химическо и бактериологическо оръжие; осъществяват масирани бомбардировки над градовете и производствените центрове като разрушават почти всички жилищни, училищни и болнични сгради в страната. Войната отнема живота на над **1 300 000** корейци, а **10 000 000** жители на Северна Корея остават без подслон.

1945 – 1965 г. Индонезия. С военната и икономическа помощ на САЩ и Великобритания, Холандия води четири колониални войни срещу народа на Индонезия (1945–48г.; 1948-49г.; 1956г.; 1958-62г.). През 1965 г. с дейната подкрепа на САЩ индонезийската армия, оглавявана от ген. Сухарто, извършва военен преврат и заграбва властта в страната. Главната цел на организаторите на преврата е унищожаването на Индонезийската комунистическа партия (ИКП), която наброява над **3 000 000** члена и е единствената влиятелна политическа сила в страната. В деня на преврата (30. 09. 1965 г.) посолството на САЩ предава на военните списък с **5 000** имена на членове на ИКП, които трябва да бъдат ликвидирани. Само за няколко месеца под ръководството на ген. Сухарто са избити **700 000** души, повечето от които – безимотни селяни. За няколко години жертвите

надхвърлят **1 000 000**. Арестуваните са около **750 000** души, много от които остават в затворите дълги години при нечовешки условия. (Сатрапът Сухарто бе окачен от лондонското списание "Икономист" като "човек с добро сърце").

1947 г. Парагвай. Морската пехота на САЩ участва в потушаването на народното въстание в Парагвай и установяването на военна диктатура. От 1954 г. в продължение на десетилетия страната се управлява от кървавия диктатор Алфредо Стреснер.

1947 – 1948 г. Мадагаскар. През март 1947 г в Мадагаскар избухва масово антиколониално въстание, което впоследствие преминава в партизанска война, продължила повече от две години. Въпреки репересиите на колониалните френски власти (подкрепяни във икономическо и военно отношение от САЩ), които потушават движението с голяма жестокост – убити са около **100 000** души – националноосвободителната борба не стихва.

1948 – 1949 г. Израел. Израел окупира арабски територии и прогонва от домовете им над **1 000 000** палестинци. Действията на Израел са пряко нарушение на резолюциите на ООН от 1947 г. за създаване на две държави – еврейска и палестинска.

1948 – 1955 г. Малая /Малайзия/. Великобритания води колониална война в Малая с помощта на САЩ, Австралия и Нова Зеландия. Забранена е дейността на комунистическата партия, на профсъюзите и на всички прогресивни организации в страната.

1948 – 1953 г. Филипините. Американските войски помагат на правителството да смаже брутално народните въстания в тази страна. През 1972 г. с активната помощ на САЩ президентът Фердинанд Маркос въвежда извънредно положение и установява един от най-кървавите и корумпирани режими в света. На американските корпорации са осигурени за десетилетия напред космически печалби чрез жестоката експлоатация на народа на Филипините.

1949 – 1955 г. Албания. САЩ и Великобритания подготвят и прехвърлят в Албания групи за диверсии и саботаж и предприемат няколко неуспешни опита да свалят комунистите от власт и да установят прозападно правителство от фашистки колаборационисти.

1951 – 1956 г. Египет (ОАР). През 1951-52 г. Великобритания води колониална война срещу народа на Египет. Бомбардирани са редица египетски градове. През 1956 г. Великобритания, Франция и Израел извършват въоръжена агресия срещу Египет (ОАР). Целта на агресорите е да бъде отменена национализацията на Суецкия канал, провъзгласена на 26.06 с.г. от президента Насър.

1953 г. Иран. На 18. 08. 1953 г. ЦРУ организира военен преврат срещу правителството на Мосадък, който преди това (през 1951 г.) е национализирал нефтената промишленост на страната. След преврата огромните петролни запаси на Иран отново попадат в ръцете на американските и английски компании.

1952 – 1956 г. Тунис, Мароко. Колониални войни на Франция срещу Тунис и Мароко. Френските окупационни сили воюват срещу националноосвободителните движения в тези страни.

1952 – 1956 г. Кения. През 1952 г. английските власти въвеждат извънредно положение в страната и предприемат брутални репресии срещу борците за независимост. В отговор избухва масово въстание, при потушаването на което английските власти избиват (по официални данни) повече от **10 000** африканци, а други **62 000** са хвърлени в затвори и концлагери. Колониалната война на Великобритания в Кения е въоръжен опит да се запази господството на **40 000** европейски колонизатори над **6 000 000** африканци.

1954 – 1962 г. Алжир. Франция води кръвопролитна колониална война срещу патриотичните сили в Алжир. В боевете участват **600 000** френски военнослужещи. Окупаторите използват тактиката на *“изгорена земя”*, като извършват масови репресии срещу мирното население.

1954; 1963 г. Гватемала. През 1944 г. народната революция сваля правителството на диктатора Хорхе Убека. Наченките на успешно и независимо икономическо развитие, мащабната социална програма и успехите на аграрната реформа са характеризирани в специален меморандум на ЦРУ от 1952 г. като *“вредящи на американските интереси”*. През 1954 г. разузнавателната централа на САЩ организира нахлуване на наемнически формирования в Гватемала, които с поддръжката на американски военни самолети свалят

демократичното правителство на Арбенс и установяват военна диктатура. През 1963 г. администрацията на Кенеди организира нов военен преврат, след който Гватемала отново е потопена в кръв. През 80-те години нова вълна на терор, инспириран и поддържан от САЩ, помита десетки хиляди гватемалци, главно индианци от планинските части на страната, а много други са подложени на безчовечни мъчения. Населението в някои райони е изцяло изстребено. По непълни данни на “Амнести интернешанъл”, геноцидът в Гватемала е отнел живота на над **150 000** души. (ген. Риос Монт, един от най-отявлените главорези, бе окачен от Рейгън като човек *“изцяло посветил се на демокрацията”*).

1957 – 1991 г. Хаити. В 1957 г. Ф. Дювалие става президент на страната, а през 1964 г. се провъзгласява за пожизнен президент. В продължение на десетилетия Хаити се управлява от чудовищния режим на фамилията Дювалие, пряко поддържана от САЩ. Личната гвардия на диктаторите (т.нар. “тотон макути”) осъществява систематични кланета в страната, за да предотврати опитите на хаитянския народ за самоорганизиране. Тронът на династията Дювалие е обогрнен с кръвта на най-малко **50 000** физически унищожени противници на режима. Всеки 5-ти жител на страната е принуден да емигрира. През 1986 г. народните маси свалят режима на Дювалие, а през февруари 1991 г. на власт идва първият демократично избран (с 66,7% от гласовете) в историята на Хаити президент – Жан Бертран Аристид. Няколко месеца след изборите с помощта на САЩ в Хаити е извършен военен преврат (30 септември 1991 г.) и Аристид е свален. Отново започват репресии, хиляди хора са избити.

1958 г. Ливан. Морската пехота на САЩ при поддръжката на 6-ти американски флот извършва десант в Ливан и се намесва във вътрешните работи на страната. Към бреговете на Ливан се отправят и военноморските сили на Франция.

1958 г. Йордания. За да спаси монархическия режим на крал Хюсеин, Великобритания започва военна интервенция в страната. С помощта на английските войски йорданските власти успяват да потушат революционното движение.

1960 – 1978 г. Конго (Заир). САЩ и Великобритания подкрепят усилията на Белгия за разправа с национално-освободителното движение в страната. ЦРУ организира

преврат, а през август 1961 г. и убийството на първия демократично избран министър-председател на независимо Конго – Патрис Лумумба, с цел да бъде запазен контролът на западните страни над конгоанските природни богатства (мед, уран и др). Недоволството на народните маси от проимпериалистическата политика на новите власти прераства във въоръжено движение, което се разгръща особено силно през 1963 - 64 г. С помощта на западните държави (и преди всичко на САЩ) народната съпротива е подавена. През 1965 г. военните начело с ген. Мобуту извършват държавен преврат. През 1977 – 78 г. Конго става обект на военна намеса от страна на САЩ, Белгия и други членки на НАТО, които изпращат войски за смазване на народното въстание в южната част на страната (провинция Шаба) и в подкрепа на режима на Мобуту.

1961 – 1962 г. Куба. След победата на Кубинската народна революция през 1959 г. и свалянето на американския лакей Фулхенсио Батиста, свободата на кубинския народ се превръща в постоянна мишена за тайните служби и правителството на САЩ. На 17 април 1961 г. хиляди наемници, организирани и въоръжени от САЩ, с подкрепата на военни самолети нахлуват в Куба, в Залива на свинете. За **72 часа** народните въоръжени сили на Куба ги изтласкват обратно във водите на Карибско море. Това е първото поражение на американския империализъм в Западното полукуълбо. Оттогава следват многобройни американски нахлувания, бомбардировки, атентати, санкции, ембарго, блокади и всевъзможни провокации срещу Острова на свободата, продължаващи и до днес. Правителството на САЩ носи пряка отговорност за гибелта на **3 478** кубински граждани, които стават жертви, в резултат от различни диверсионни и терористични акции, извършени от тайните служби на САЩ; други **2 098** кубинци са ранени.

1961-1974 г. Ангола, Гвинея-Бисау, Мозамбик. От началото на 60-те години фашистският режим в Португалия води опустошителни колониални войни срещу народите на Ангола, Гвинея-Бисау и Мозамбик с цел да запази своите колониални владения в Африка. След свалянето на фашистите в Португалия (април 1974 г.) и установяването на независимостта на трите африкански страни последните стават

обект на интервенции и провокации от сили, свързани със Запада. В Ангола е разпалена гражданска война, като ме-тежниците действат от територии, намиращи се под контрола на ЮАР, и получават огромна военна и финансова помощ от расисткия режим в Претория и от правителството на САЩ. Целта на тази подкрепа е да се сложи ръка върху природните богатства на Ангола. Братоубийствената война отнема живота на над **1 500 000** души.

1961–1975 г. Виетнам. В резултат от победата на народнодемократичната революция на 02.09.1945 г. е провъзгласена Демократична република Виетнам (ДРВ). В продължение на осем години (1946 – 1954 г.) обаче виетнамският народ е принуден да защитава свободата и страната си от агресията на френските колонизатори. След съкрушителната победа при Диен Биен-фу (**20 000** френски войници заедно с генералите си се предават в плен), виетнамският народ повторно извоюва независимостта си. През 1954 г. са сключени Женевските споразумения за мирно уреждане на проблемите във Виетнам. САЩ обаче не подписват споразуменията, а предприемат машинации за налагане на собствения си контрол върху южната част на страната. През пролетта на 1961 г. администрацията на Кенеди изпраща в Южен Виетнам първите няколкостотин военни съветници, чиито брой бързо нараства (до **30 000** през 1963 г.). Задачата на съветниците е да ръководят репресивните действия на марионетната южновиетнамска армия срещу патриотичните сили. Провалът на тази “тайна война” принуждава администрацията на Джонсън (1963 – 1968 г.) да изпрати във Виетнам регулярни американски войски, чиито брой през 1968 г. достига **570 000** военнослужещи. В различните периоди на войната през Южен Виетнам преминават общо **2 500 000** американски войници, от тях **58 000** загиват в боевете. Американците ликвидират **9 000** от всичко **15 000** села в южната част на страната и насилствено депортират населението в т.нар. “*стратегически селища*”, опитвайки се неуспешно да лишат партизанската освободителна армия от подкрепата на народа.

Същевременно военновъздушните сили на САЩ започват всекидневни систематични бомбардировки над Северен Виетнам. В резултат на американската агресия загиват между **два и три милиона виетнамци**. Между 1965 и 1974

г. са унищожени **10 000 000** хектара площи, засадени с продоволствени култури, унищожени са **1 500 000** глави едър рогат добитък и **5 000 000** хектара горски масиви. В годините на войната американските империалисти хвърлят върху територията на Виетнам бомби с общо тегло **19 000 000** тона тротил; това количество надминава мощността на бомбите, използвани от всички воюващи страни през цялата Втора световна война и се равнява на взривната мощ на **1 000** атомни бомби, като тази, хвърлена над Хиросима. Във Виетнам САЩ употребяват в огромни размери химическо оръжие, касетъчни бомби, напалм. Като последица от действията на американската военщина, във Виетнам и до днес загиват хора, а болниците в южната част на страната все още са пълни с виетнамци, станали жертви на химическата война, водена от САЩ през 60-те и началото на 70-те години.

1960 – 1975 г. Лаос. След държавния преврат от 09. 08. 1960 г. десните сили в Лаос (една от най-бедните страни в света) с пряката подкрепа на САЩ разпалват гражданска война в страната. През май 1961 г. военните действия са прекратени и през юни 1962 г. е образувано коалиционно правителство с участието на патриотични, неутрални и десни дейци. Дясната групировка обаче провокира възобновяването на военните действия. ЦРУ финансира и ръководи т.нар *“специални войски”*, оглавявани от главореза Ванг Пао. От май 1964 г. САЩ подлагат страната на системни убийствени бомбардировки, като опустошават цели райони на Лаос. И до днес в Лаос са разпръснати стотици милиони неексплодирани миниатюрни бомби (продукция на американския концерн “Хъниуел”). Тези взривни устройства (които се смятат за по-опасни от противопехотните мини) отнемат всяка година живота на стотици жители, **предимно деца.** (САЩ отказват да се включат в разминирането и да предоставят карти на останените от тях минни полета в Индокитай – нещо, което Съветската армия направи при оттеглянето си от Афганистан през 1989 г.)

1964 г. Бразилия. Военният преврат в Бразилия, осъществен с активната подкрепа на САЩ, довежда до установяването на полицейски режим от фашистки тип, където изтезанията и масовите репресии са нещо обичайно. В резултат от икономическите реформи, проведени след пре-

врата, става факт т.нар. *“бразилско икономическо чудо”*, което превръща тази извънредно богата с природни ресурси страна в един от най-големите длъжници на света и което позволява на едно нищожно привилегировано малцинство да натрупа несметни богатства за сметка на преобладаващата част от населението, която тъне в мизерия и безнадеждност. За десетки милиони бразилци домът представлява койка в бордей или парче земя под някой мост. Над **7 000 000** бездомни деца скитат по улиците на Бразилия, като стотици от тях всяка година стават жертви на *“ескадроните на смъртта”*.

1965 г. Доминиканска република. През 1965 г. с подкрепата на ЦРУ е свален президентът Хуан Бош. САЩ изпращат окупационни войски в Доминиканската република. Въоръжената съпротива на народните сили е потушена с хиляди жертви. Терорът и насилието продължават десетилетия.

1967 – 1970 г. Нигерия. На 07. 07. 1967 г. подполковник Оджукву, облягащ се на подкрепата на САЩ и някои страничленки на НАТО, започва военен метеж с цел териториално разделение на Нигерия (богата на петрол, природен газ и др.). Гражданската война трае две години и половина и отнема живота на **стотици хиляди нигерийци**.

1967 – 1974 г. Гърция. На 21. 04. 1967 г. гръцките военни, с подкрепата на тайните служби на САЩ и НАТО, извършват преврат срещу законно избраното правителство на страната. След идването на власт на *“черните полковници”* са избити над **8 000** гърци, а хиляди други са хвърлени в затворите под предлог за *“спасение на нацията от властта на комунистите”*.

1967 г. Близкия изток. С подкрепата на САЩ Израел извършва агресия в Близкия изток срещу Египет (ОАР), Сирия и Йордания и окупира арабски територии с обща площ **68 000** кв. км. **200 000** палестинци са принудени да напуснат родните си места и да се изселят в съседните арабски страни.

1970 – 1973 г. Камбоджа. ЦРУ извършва военен преврат начело с Лон Нол срещу правителството на принц Сианук. Военновъздушните сили на САЩ провеждат масирани бомбардировки над градове и села. Загиват стотици хиляди камбоджанци – според някои оценки броят на убитите от американските бомбардировачи достига **800 000** души.

1970 – 1973 г. Чили. През 1970 г. чрез демократични избори за президент на Чили е избран Салвадор Алиенде. Часове преди встъпването му в длъжност агенти на ЦРУ убиват генерал Рене Шнайдер (главнокомандващ чилийските въоръжени сили), който преди това гарантира, че армията няма да се намесва в политическия живот на страната. Коалиционното правителство на Блока на народното единство, начело с Алиенде, започва да реализира програма за социално-икономически преобразования и реформи, които застрашават интересите на чуждестранния капитал (предимно американски) в страната. Администрацията на американския президент Никсън хвърля десетки милиони долара, за да попречи на избирането на Алиенде, а след изборите прави всичко възможно за дестабилизацията на Чили. ЦРУ извършва серия от мащабни диверсии и саботажи, а на 11. 09. 1973 г. организира военнофашистки преврат. Президентският дворец “Ла Монеда” е атакуван от пехотни части и танкове и е бомбардиран от ВВС. В сражението загива президентът Алиенде. На власт идва военна хунта, оглавявана от ген. Аугусто Пиночет. В страната се развихрят масов терор и репресии. Над **30 000** души са разстреляни или умират от чудовищни изтезания, повече от **1 000 000** чилийци емигрират.

1974 – 1989 г. Никарагуа. След десетилетия на кървава военно-полицейска диктатура на клана Сомоса, за чиито престъпления САЩ носят пряка отговорност, през 1974 г. започва въоръжената националноосвободителна борба на никарагуанския народ. Въпреки кървавите репресии на Националната гвардия, която е въоръжена и финансирана от САЩ, на 19. 07. 1979 г. диктатурата на Сомоса рухва под ударите на патриотите. В страната започват да се осъществяват народнодемократични и антиимпериалистически преобразувания. Експроприирано е имуществото на семейство Сомоса и помагачите му. Национализирани са частните банки, минно-рудната промишленост, външната търговия. Започва да се осъществява аграрна реформа в полза на малоимотните и безимотните селяни. САЩ хвърлят огромни средства за превъоръжаване на останките от сомосистката Национална гвардия и с тяхна помощ разгръщат широка терористична война срещу народа на Никарагуа.

Фашистките “борци за свобода” – т.нар. “контри”, чиито поддържащи бази са разположени в Хондурас, постоянно нахлуват в страната, опожаряват училища и клиники, извършват разстрели и изтезания на мирни жители, бомбардират граждански и военни обекти. Освен щедрата военнотехническа и финансова подкрепа за “контрите”, правителството на САЩ предприема нагла икономическа и дипломатическа война срещу народното правителство. В началото на 80-те години военноморските сили на САЩ минират пристанищата на Никарагуа. Когато през 1986 г. Международният съд в Хага постановява, че действията на САЩ са нарушение на международното право и че САЩ следва да заплатят обезщетение за нанесените вреди, Вашингтон заявява, че не признава юрисдикцията на Международния съд.

1975 – 1982 г. Ливан. През 1975 – 76 г. израелските и американските тайни служби разпалват гражданска война в Ливан. През 1978 г. и 1982 г. израелската армия извършва поредица от военни интервенции срещу северния си съсед. През септември 1982 г. в завзетата от израелските войски територия е извършено масово клане на повече от **3 000 беззащитни жени и деца** в палестинските бежански лагери Сабра и Шатила. Пряка отговорност за това военно престъпление носи тогавашният военен министър на Израел **Ариел Шарон** (към 2003 г. – министър-председател на Израел).

1975 – 2001 г. Източен Тимор. През декември 1975 г. войските на американския лакей Сухарто нахлуват и анексират Източен Тимор (бивша португалска колония). Избити са **200 000** от всичко **675-те хиляди** жители на страната. (Събитията в Източен Тимор бяха окачествени от “Ню Йорк Таймс”, като “*светъл лъч в Азия*”).

1976 – 1983 г. Аржентина. Военни режими, подкрепяни от САЩ и оглавявани последователно от генералите Хорхе Видела, Роберто Виола и Леополдо Галтиери, осъществяват терор и репресии над прогресивните сили. Според официални сведения за 7 години “*безследно изчезнали*” са около **16 000** души (по данни на правозащитни организации броят на “*безследно изчезналите*” достига **30 000**).

1980 г. Южна Корея. В град Куанг-джу избухва народно въстание срещу политиката на марионетното правителство в Сеул. Въстанието е смазано с моралната подкрепа на САЩ,

чиито войски (**25 000 души**) по време на размириците заемат позиции около града; репресивният апарат на южнокорейската държава избива над **2 000** жители на Куанг-джу.

1980 г. Салвадор. Дълги години диктатори, назначавани и подкрепяни от американското правителство, провеждат в Салвадор политика на репресии, изтезания и убийства. В края на 1980 г. главорезите на ген. Мартинес убиват архиепископа на Салвадор – Оскар Ромеро. Преди това на 07. 03. 1980 г. в Салвадор е въведено военно положение. Първото мащабно “*военно действие*” е масовото клане в Рио Сумуил, организирано от армиите на Салвадор и Хондурас, при което са убити **600 жени и деца**. През март 1981 г. започва да действа създадената, обучена и въоръжена от САЩ елитна военна част – батальонът “*Атлакатл*”, – която е специализирана в извършване на масови убийства, палежи и разрушения. Основни жертви на тази война, водена с безрезервната подкрепа и съучастие на САЩ, са селяни, профсъюзни дейци, студенти и свещеници. През 1980 г. последната година от управлението на американския президент Картър (получил Нобелова награда за мир за 2002 г.), в Салвадор са убити **10 000 души**. През 1981 г. – първата година на президента Р. Рейгън – броят на убитите възлиза на **13 000 души**.

1981 – 1989 г. Либия. Отказът на Либия да играе ролята на американска марионетка в Близкия Изток дава “повод” на САЩ да свалят два либийски самолета и да бомбардират обекти в страната, при което загиват **40 души**, сред тях и дъщерята на либийския държавен глава Муамар Кадафи. Оттогава досега САЩ нееднократно предприемат опити да свалят и унищожат Кадафи, провеждат кампании на дезинформация и налагат икономически санкции на либийския народ.

1983 г. Гренада. През 1979 г. на власт идват народно-революционните сили, които провеждат редица дълбоки социално-икономически преобразувания. В Гренада е установен държавен контрол върху чуждестранните компании. Тъй като това противоречи на американските интереси, хиляди морски пехотинци дебаркират в Гренада и окупират малката островна държава. Воената интервенция е под предлог за гарантиране на сигурността на американските гражд-

дани, живеещи и пребиваващи там. Въпреки че силите са неравни (Гренада няма въоръжени сили), патриотите оказват продължителна съпротива срещу нашествениците.

1989 г. Панама. През декември 1989 г. САЩ предприемат пряка военна интервенция в Панама, при която загиват хиляди панамски граждани. Целта на нахлуването е да бъде свален и арестуван диктаторът Мануел Нориега, обвинен в наркотрафик, за когото е известно, че от 1971 г. е щатен сътрудник на ЦРУ. Предполага се, че една от скритите цели на кървавата демонстрация на военна сила в Панама е да бъде оказан натиск върху избирателите в съседна Никарагуа, където след по-малко от 2 месеца предстоят избори (февруари 1990 г.), на които Вашингтон се стреми с помощта на терор и шантаж да свали сандинисткото правителство. Агресията на морските пехотинци в Панама е предупреждение към цяла Централна Америка, че САЩ са готови да смажат с брутална сила всяка проява на неподчинение.

1992 г. Сомалия. Под претекст за доставка на храни на гладуващото население в Сомалия САЩ изпращат войски в страната. Действителната цел на Вашингтон е да установи контрол над природните богатства на Сомалия. Населението се противопоставя на империалистическата политика на САЩ и в резултат в множество места в страната възникват въоражени конфликти. Свалени са **5** хеликоптера **18** американски войника са убити, **73** ранени, а повече от **1 000** сомалийци са убити.

1980 - 2000 г. Турция. Десетилетия наред полуфашистката турска държава, подкрепяна с всички средства от правителството на САЩ, води необявена война срещу собствения си народ, като подлага на неописуем терор и мъчения най-просветените, най-достойните и храбри синове и дъщери на Турция. Само през последните 20 години жертви на непреставация държавен терор стават хиляди турски граждани, а **стотици хиляди** други преминават през затворите и полицейските участъци заради своите политически убеждения. На 19-22 Декември турската армия напада **20 затвора**, където политическите затворници провеждат гладна стачка. В операцията участват **8335** военни и са употребени повече от **20 000** бомби (които причиняват изгаряне на кожата и имат нервнопаралитичен ефект.) Успоредно с прес-

ледването на турските борци за свобода в страната се провежда политика на насилствено асимилиране на кюрдското етническо малцинство. На **15 000 000** кюрди е отнето правото да изявяват етническата си принадлежност и да говорят и изучават майчиния си език. Противопоставяйки се срещу асимилацията, през 1984 г. кюрдите започват въоръжена борба в защита на своите права и за национална автономия. Турската армия убива **30 000** души, изравнява с лицето на земята повече от **2 500** села, а най-малко **3 000 000** кюрди са насилствено прогонени от родните им места.

1992 – 1996 г. Югославия. До 1989 г. Югославия се ползва с благосклонност и подкрепа от Запада. Това се дължи главно на особеностите на югославския социалистически модел, който е смятан за: - *“недогматичен”* в идеологията; - *“либерален”* в икономическата област; - *“отворен”* в политическо отношение (доколкото гражданите на страната имат възможност свободно да пътуват в чужбина и над **2 000 000** от тях работят като *“гастарбайтери”* в Западна Европа; освен това Югославия не е член на СИВ и на Варшавския договор). След промените в Източна Европа отношението на западните страни към Югославия се променя рязко и драматично. САЩ и техните съюзници започват да провеждат целенасочена политика на дестабилизиране на Югославия с цел разпокъсването ѝ и създаването на марионетни правителства в бившите югорепублики. В страната, където преди 1989 г. 20% от браковете са смесени, изкуствено са раздухани противоречия и конфликти между етническите и религиозните общности, разгръща се шовинистична пропаганда, от Запад нелегално са внесени огромни количества пари и оръжие за сепаратистките групировки. В резултат от тази политика през 1992 г. в Югославия избухва братоубийствена гражданска война, съпроводена от масови етнически прочиствания. Според някои оценки жертвите са над **260 000** души. Особено голям е броят на избитите в Босна, където на страната на мюсюлманите воюват бойци от *“Ал Кайда”* и други организации на ислямския фундаментализъм и където самолети на НАТО извършват бомбардировки с обеднен уран. След войната повечето от бившите югославски републики се надпреварват в сервилността си към западните *“благодетели”*, а Босна е окупирана от

натовски войски.

1999 г. Югославия. Вторият акт на югославската трагедия започва през февруари 1998 г., когато е обявено съществуването на т.нар. *“Армия за освобождение на Косово”* (АОК) – терористична организация на албански сепаратисти, въоръжена, обучена и финансирана от ЦРУ. Само 8 месеца по-късно в Рамбује (Франция), западните държави поставят ултиматум на Югославия, предвиждащ предоставянето за ползване от войските на НАТО (без каквото и да е заплащане от тяхна страна на такси, данъци, митнически тарифи, обезщетения за нанесени вреди) на всички летища, пътища, железници, пристанища, електромагнитни честоти и т.н. Това включва, както цялата инфраструктура на Косово, така и територията на цялата страна, като освен това на натовците се осигурява юридически имунитет за всякакви нарушения и престъпления, извършени от тях във Федеративна Република Югославия. След отказа на югославското правителство да се подчини на ултиматума, на 24 март 1999 г. САЩ и техните съюзници от Североатлантическия алианс, без да обявят война и без да получат одобрението на Съвета за сигурност на ООН, предприемат масирани бомбардировки над цялата територия на Югославия. В резултат от въздушните удари, продължили **78** денонощия, загиват **923** цивилни граждани, от които **79** деца, разрушени са **26** болници, повече от **400** училища, **121** фабрики и заводи, **23** рафинерии, **61** моста над Дунав, уникални паметници на културата. **500 000** югославяни остават без работа, а хиляди – без подслон. По време на бомбардировките авиацията на НАТО хвърля **31 000** ракети и бомби и снаряди с обеднен уран. След окупацията на Косово от *“омиротворителни”* войски на НАТО терористите от АОК убиват **930** души, а **855** са отвлечени или *“безследно изчезнали”*. Общо **350 000** души от неалбански националности са принудени да напуснат Косово.

2001 г. Афганистан. През октомври 2001 г. под предлог за *“борба срещу международния тероризъм”* САЩ и Великобритания извършват въздушни удари, а по-късно – и сухопътни операции, срещу правителството на талибаните в Афганистан, което няколко години преди това е дошло на власт с помощта на ЦРУ и на американски военни специалисти. Американските бомби разкъсват хиляди афганис-

тански мъже, жени и деца, редица селища са напълно изпепелени, бомбардировачи на САЩ два пъти атакуват и напълно унищожават огромен склад с храни на Международния Комитет на Червения кръст в Кабул. Представители на международни неправителствени организации откриват трупите на **960** военнопленници от армията на талибаните, загинали от задушаване при транспортирането им от един лагер в друг под контрола на американски войници. (Американските военни власти в Афганистан не разрешават разследването на това военно престъпление.)

2003 г. Ирак. През 1963 г. ЦРУ подготвя и осъществява военен преврат срещу правителството на Абдул Карим Касем, чиито планове за демократични преобразования в страната и за национализация на иракската петролна индустрия представляват заплаха за интересите на САЩ в Средния Изток. Веднага след преврата проамериканските власти екзекутират Касем и избиват хиляди членове на ИКП (Иракска комунистическа партия). През февруари 1979 г. американските икономически и политически интереси в региона понасят сериозен удар, след като в Иран е извършена мирна ислямистка народна революция и монархическият проамерикански режим е ликвидиран. През с.г. в Ирак начело на правителството на партията БААС застава Саддам Хюсеин, който през 1980 г. предприема въоръжена агресия срещу Иран, оказвайки по този начин пряка подкрепа на САЩ в изострения конфликт с революционните власти в Иран относно изнесените в чужбина от бившия монарх милиарди долари. Ирано-иракската война продължава осем години и отнема живота на стотици хиляди хора (само от иранска страна жертвите са **500 000** души). САЩ, ФРГ и Франция отпускат на режима на Саддам **милиарди долари** за водене на войната, като наред с това му доставят и най-модерни оръжия, включително химически. Едновременно с военните действия на иранския фронт режимът на Саддам подлага на систематични репресии и избивания своите противници, преди всичко членове на нелегалната ИКП, и извършва актове на геноцид срещу кюрдите в Северен Ирак. Независимо от това през целия период Саддам се ползва с подкрепа и благосклонност от страна на Западните държави. Обаче през август 1990 г. Саддам предприема ход, който не е съгласуван

с неговите покровители от Вашингтон – Иракската армия окупира и присъединява към Ирак държавата Кувейт, чиито монархически режим поддържа най-тесни приятелски отношения с американските петролни корпорации. САЩ, оглавявайки коалиция под флага на ООН, предприемат военни действия и принуждават Саддам да се оттегли от Кувейт. По време на боевете на много места в Ирак избухват въстания, но по заповед на Дж.Буш Старши настъплението на коалиционните войски е прекратено, за да се даде възможност на режима да смаже прогресивните сили в Ирак. Войната в Персийския залив отнема живота на десетки хиляди иракчани, а международното ембарго, наложено на Ирак от ООН след войната, причинява смъртта на **500 000** деца. През периода 1991-2003 г. ВВС на САЩ и Великобритания всекидневно патрулират във въздушното пространство на страната и многократно бомбардират военни и граждански обекти на нейната територия.

През март 2003 г. САЩ и Обединеното кралство, без одобрението на ООН, предприемат нова война срещу Ирак. Претекстът този път е, че в нарушение на резолюциите на ООН, режимът на Саддам разработва и притежава оръжие за масово поразяване – химически, биологически, и ядрени. На 05.02.2003 г. на заседание на Общото събрание на световната организация държавният секретар К. Пауъл представи *“неопровержими доказателства”* (вкл. снимков материал), че Ирак разполага със забранени оръжия и инсталации за тяхното производство. Няколко марионетни правителства, в това число българското – в лицето на външния министър Соломон Паси, обявиха, че данните представени от Пауъл, са убедителни и *“не оставят съмнения”* за военните приготовления на Саддам. След като обаче Ирак беше окупиран от английски и американски войски (с цената на хиляди убити цивилни иракчани), стана ясно, че *“информацията”* на К.Пауъл е гигантска целенасочена измама на световната общественост. Днес територията на Ирак е превърната в полигон, на който са разположени огромни окупационни сили на САЩ и техните съюзници, а петролните ресурси на страната са предоставени в пряко разпореждане на американски петролни компании.

II. Агресиите на империализма са насочени срещу свободата на народите

Този впечатляващ списък от масови кръвопролития и чудовищни нарушения на международното право според редица изследователи е достатъчно основание за изправянето пред международен трибунал на всички американски президенти от Втората световна война насам по обвинение във военни престъпления и престъпления срещу човечеството. Адвокатите на тези високопоставени персони, несъмнено, биха пледирали за невинност на своите подзащитни и ще предоставят *“убедителни”* доказателства, че изброените актове на агресия от страна на *“великите западни демокрации”*, предвождани от САЩ, винаги са били извършвани поради *“хуманни и възвишени”* подбуди.

В миналото главните аргументи за оправдаване на империалистическите агресии бяха:

- **“защита на човешките права”** и
- **“стабилизация на обстановката”**.

В едни случаи САЩ даваха вид, че са загрижени за правата на човека и въобще не ги интересуваха необходимостта от стабилизиране на обстановката в дадена страна; а в други случаи американските управници, напротив, бяха ужасно *“разтревожени”* за стабилността и не обръщаха внимание, че заради *“стабилността”* се потъпкват човешките права и хиляди хора биват брутално унищожавани. В Никарагуа, например, американското правителство щедро въоръжаваше и подпомагаше *“борците за демокрация”*, така наречените *“контри”*, тоест главорезите от разбитата гвардия на Сомоса, които безцеремонно дестабилизираха обстановката в страната, в името на *“човешките права”*. А в съседна Гватемала, както и в Индонезия, и на много други места по света, американците съдействаха за установяване на режими-рекордьори в изстреблението на собствените си народи – в тези случаи американската намеса са осъществяваше в името на стабилността и реда. При съпоставка на такива примери може да възникне впечатлението, че американската политика по света е двойствена или вътрешно непоследователна. Но това е само привидност. В действителност американският политически елит винаги и навсякъде

е защитавал както *“човешките права”*, така и *“стабилността”*. Само че под термина *“човешки права”* американските управници имат предвид главно едно от *“човешките права”*, а именно – **правото на богатите и силните да грабят бедните и слабите**; а понятието *“стабилност”* за лидерите на САЩ винаги е означавало *“стабилност на условията за грабеж”*. Така че позицията на САЩ и по отношение на Никарагуа, и по отношение на Гватемала, Чили, Индонезия и т.н. е една и съща – неотклонно и навсякъде Щатите охраняват възможността (*“правото”*) за ограбване на бедните от страна на богатите; само формулировките и оправданията на американската политика могат да се сторят на някого лицемерни или алогични.

По време на *“студената война”* американската дипломация оправдаваше необходимостта от военни интервенции в защита както на *“човешките права”*, така и на *“стабилността”* с наличието на *“съветска заплаха”*. Съветският съюз, *“империята на злото”*, беше източникът на всички заплахи: и срещу *“човешките права”*, и срещу *“стабилността”*.

Но след като *“империята на злото”* изчезна, стана необходимо да бъдат изобретявани нови благовидни оправдания за агресивните действия на САЩ. И адвокатите на империализма се справиха *“блестящо”* със задачата. В Панама (1989-90 г.) американската агресия беше представена като

- **“борба срещу разпространението на наркотиците”**, а нахлуванията на американски въоръжени сили през новото хилядолетие – Афганистан, 2001 г., и Ирак, 2003 г., - са представяни като

- **“война срещу световния тероризъм”**.

Що се отнася до **“войната с наркотиците”**, показателни са изводите от едно изследване на ООН, според което две години след окупацията на Панама от морската пехота на САЩ броят на наркоманите в тази страна се е увеличил само с някакви си **400%**! Отговорността за това положение на нещата, според доклада на ООН, носят новото панамско и американското правителства. Интересно е да се отбележи, че в по-далечното минало САЩ са водели друга война във връзка с разпространение на наркотици – Опиумната война в Китай през 1839-40 г., когато Съединените щати са били съюзници на Великобритания. Англосаксонските държави

нападнали Китай под свръх-респектабелен предлог – “защита на свободната търговия”! Китайският император, за да предпази здравето на поданиците си, забранил продажбата на опиум, която носела баснословни печалби на почтените английски нарко-търговци. Наложило се императорът да бъде заставен със силата на оръжието да отмени забраната, която противоречала на свещените принципи на свободния пазар. Забележително е, че независимо дали Щатите изпращат войски, за да попречат на търговията с наркотици, както в Панама, или за да премахнат препятствията пред тази търговия, както по време на Опиумната война, резултатът е един и същ – клиентелата на нарко-трафикантите се разширява.

А когато става дума за благородната **война на Америка срещу “световния тероризъм”** (идеята беше публично лансирана за първи път още в началото на 80-те години от президента Рейгън, но САЩ и преди това не са преставали да говорят за борба с тероризма, макар и не като основен приоритет), би следвало да се има предвид списъкът на суверенните държави, които през последните десетилетия са били обект на нападения от страна на Военно-въздушните сили на САЩ:

Китай.....	1945-46 г.	Либия	1986 г.
Корея и Китай.....	50-53 г.	Салвадор	80-те години
Гватемала	1954 г.	Никарагуа	80-те години
Индонезия.....	1958 г.	Иран	1987 г.
Гватемала	1960 г.	Панама	1989 г.
Конго	1964 г.	Ирак	1991-2002 г.
Перу	1965 г.	Сомалия	1993 г.
Лаос	1964-73 г.	Босна	1994-95 г.
Виетнам	1961-73 г.	Судан	1998 г.
Камбоджа	1969-73 г.	Афганистан	1998 г.
Гватемала	1967-69 г.	Югославия	1999 г.
Гренада	1983 г.	Афганистан	2001 г.
Ливан	1983 г., 1984 г.	Ирак	2003 г.

От тези красноречиви данни, които могат да бъдат намерени по страниците на световната преса от съответните години, би следвало да се направи изводът, че най-големият терорист на съвременността е североамериканската държава (а за държави-терористи трябва да бъдат признати и ней-

ните най-близки съюзници – Великобритания, Израел, Турция). Но ако все пак е неудобно или рисковано да се смята, че *“единствената свръх-сила”* е международен терорист, то с *“чиста съвест”* може да се приеме, че терорист е само *“онзи, който има бомба, но няма военно-въздушни сили”*.

Не бива да се пренебрегва и следното обстоятелство: великите борци срещу тероризма, президентите на САЩ, със завидно постоянство провалят един след друг всички опити и инициативи на международната общественост да се даде *ясна, точна и общозадължителна дефиниция* на понятието **“тероризъм”**. Благодарение на липсата на еднозначна дефиниция на тероризма всяко народноосвободително движение, което воюва срещу репресивния апарат на даден потиснически режим, може да бъде обявено за терористично, стига американците да решат, че целите на това движение противоречат на собствените им глобални интереси. Такъв е, например, случаят с въоръжената съпротива на кюрдския народ срещу асимилаторската политика на Турция.

В това отношение позицията на американските президенти е сходна с позицията на един друг претендент за световно господство от недалечното минало – Адолф Хитлер. Последният също обявяваше за терористични народноосвободителните движения в покорена Европа – борбата срещу партизаните във Франция, в Югославия, в Съветския съюз и т.н. беше представяна като борба срещу *“тероризма”*. Известно е, че когато нацистките палачи качиха на бесилката осемнайсетгодишната съветска народна героиня Зоя Космодемьянская, те поставиха на гърдите и табела с надпис *“терорист”*. (По обвинение в тероризъм беше осъден на смърт и разстрелян от българските съюзници на Хитлер Никола Йонков Вапцаров – автор на революционна поезия)

Приликата между някои действия на съвременните американски управници и на ръководителите на Третия райх може да изглежда резултат от случайно съвпадение, но по-скоро тя е израз на закономерност – стремежът към световно господство принуждава и едните и другите да прибегват до сходни тактически прийоми.

Независимо от мнението на тираните и завоевателите народите имат право на въстание, когато техните права и

интереси са потъпкани с въоръжена сила от външни или вътрешни потисници. Правото на въстание лежи в основата на развитието на цивилизацията и е прокламирано в Хартата на Европа. От това неотчуждаемо право на народа се възползваха, както е известно, и американците – т.нар. *“бащи на нацията”*, когато преди два века създаваха своята държава. Подписаната от *“основателите”* на САЩ *“Декларация за независимостта”* не е нищо друго освен изложение на аргументи, обосноваващи правото на народа да отхвърли тиранията, когато тя спъва човешкото и общественото развитие. Но днес самата управляваща върхушка на САЩ – *“големите пари”* – се превърна в потисник на човечеството и въпреки *“Декларацията за независимостта”* тази върхушка отрича правото на другите народи за свободно и самостоятелно развитие, квалифицира тяхната борба за независимост като *“тероризъм”* и с този термин оправдава собствените си агресии по света.

И още един показателен факт – дипломатията на *“единствената свърх-сила”* използва всички средства, най-вече публичен подкуп и шантаж, за да осигури имунитет на американските военнослужещи срещу наказателно преследване за военни престъпления пред Международния наказателен съд в Хага. Тоест, иска се американските главорези да бъдат поставени над закона, да не могат да бъдат изправяни пред международен трибунал. *“Аргументът”* в подкрепа на това искане е повече от странен: международен процес срещу американски граждани щял неизбежно да се *“политизира”*, за това такива престъпници трябвало да бъдат съдени от родни американски съдилища. Съдебният процес щял да се политизира! Сякаш не става дума за военни престъпления, за война, за международна политика, а за нещо съвсем друго... А колкото до *“неполитизираността”* на американските съдилища, известен е примерът с присъдата срещу лейтенант Коли, която навремето предизвика негодувания из целия свят, включително и в самите Съединени щати. Този *“войник на демокрацията”* по собствена инициатива организира избиването на жителите на вьетнамското селце Сонг-ми – **109 беззащитни деца, жени и стари хора**. След като обстоятелствата по това престъпление бяха безспорно установени, лейтенантът изтърпя наказа-

ние от ... 3 години домашен арест – колкото случаят да утихне – и днес е преуспяващ бизнесмен. Със своята присъда, която прилича повече на поощрение, а не на възмездие, за военни престъпления, американският съд доказва, че наистина е *“неполитизиран”* и обективен...Необходимо е да се отбележи, че дори европейските съюзници от НАТО категорично отхвърлят домогванията на САЩ да избягнат всякаква наказателна отговорност за своите бъдещи действия.

В античността робовладелците са се ползвали с привилегията безнаказано да убиват своите роби. Днес за същата привилегия претендират американските военни. Но усилията на американските дипломати са напразни...Един ден непременно ще се състои Нюрнбергски процес срещу палачите, служещи на Империята, и срещу техните вдъхновители и работодатели от финансовия и политически елит на САЩ. Възможно е много от военнопръстъпниците да изпреварят деня на процеса и да посрещнат спокойно смъртта в разкошните си имения, доволни от изминатия жизнен път на хищници. Но техните дела непременно ще носят петното на едно от най-големите варварства в човешката история.

Едва ли може да се приемат сериозно пропагандистските внушения и *“обяснения”*, според които империалистическите интервенции по света се осъществяват в името на възвишени идеали и ценности. Очевидно е, че в основата им лежат не идеали и ценности, а груб материален интерес, интересът на печалбата. За всеки непредубеден човек е ясно, че изброените по-горе актове на агресия и вмешателство, извършени от САЩ и техните съюзници и лакеи, представляват не война в защита на *“човешките права”* или *“война срещу тероризма”*, а са епизоди от една непрекъсваща **ПЛАНЕТАРНА ВОЙНА, ВОДЕНА ОТ БОГАТИТЕ И СИЛНИ КАПИТАЛИСТИЧЕСКИ ДЪРЖАВИ (НАЧЕЛО СЪС САЩ) СРЕЩУ БЕДНИТЕ НАРОДИ.**

Този извод може да се стори изненадващ, и дори шокиращ за онези, които са били обучени да мислят, че богатите са благородни и безкористни, че щом вече са богати, те нямат друга цел освен да се наслаждават на богатствата си и, следователно, няма защо да си цапат ръцете с войни и насилия срещу жалки бедняци. От тази гледна точка дори и да

се признава, че САЩ не винаги са действали съвсем хуманно, все пак се смята, че кръвопролитията, причинени от *“единствената супер-сила”*, са само трагично недоразумение, случайни и неволни отклонения или, ако се използва *“възхитителният”* израз на държавния секретар М. Олбрайт, тези кръвопролития представляват *“коллатерални щети”*, т.е. странични, съпътстващи и неизбежни жертви. С други думи, концепцията е следната: потъналите в охолство Щати са възнамерявали с нищожно количество кръв или съвсем безкръвно да постигнат своите благородни цели, но поради неволна грешка в изчисленията събитията са взели друг обрат, изплъзнали са се от контрол и се е стигнало до жертви и разрушения, чийто размер далеч надхвърля очакванията.

Такива *“наивни”* схващания са широко разпространени, но те нямат нищо общо с реалността. Фактите категорично говорят, че щетите, причинени от американците, са преднамерени, предварително набелязани, те са резултат от прецизно изчислени ходове, а не случайни грешки. По самия си замисъл агресивните действия на Америка са планирани така че да предизвикват *“шок и ужас”* не само у народа, който в момента е обект на нападение, но и у всеки друг народ, който би дръзнал да се противопостави срещу налагания от американците *“нов световен ред”*. Американските управници не само не крият своята кръвожадност, те я афишират открито, за да всяват страх, за да демонстрират пред света, че могат безнаказано да си позволят всичко, което пожелаят, че нямат притеснения от морално естество.

Във Виетнам американските военни се стремяха именно към опустошение на страната, те не просто воюваха във Виетнам, те целенасочено и тенденциозно унищожаваша страната, за да не може тя с десетилетия да се оправя от понесените рани, т.е. да не се допусне превръщането ѝ в *“привлекателен пример”* за останалите азиатски народи, намиращи се в положение на неоколониална зависимост от световния финансов капитал.

В Югославия американците преднамерено атакуваха телевизионната кула в Белград и убиха **16** журналисти на работните им места, оправдавайки действията си с това, че предаванията на националната телевизия дезинформи-

рали югославското общество. Пак в Белград американците с явна предумисъл атакуваха и разрушиха посолството на Китай, при което убиха **4** дипломати, отмъщавайки си за противодействието на Пекин в Съвета за сигурност срещу агресията на НАТО. ВВС на САЩ целенасочено бомбардираха изключително само държавни предприятия и учреждения в Югославия.

През първата война срещу Ирак (поетично наричана *“войната в залива”* – 1991 г.) американска ракета унищожи бомбоубежище, в което загинаха повече от **300** жени и деца.

В Кабул през 2001 г. преднамерено бяха унищожени складовете с храни на Червения кръст.

В Судан, 1998 г., ракета *“Томахоук”* унищожи най-голямата фармацевтична фабрика, която произвеждаше **50%** от всички лекарства, продавани в страната и **90%** от животоспасяващите лекарства срещу най-опасните болести, характерни за местния климат.

В Салвадор специално беше създаден батальонът *“Атлакатл”*, предназначен да сее ужас сред населението чрез показни кланета и разрушения. И така нататък, примерите могат да бъдат продължавани едва ли не безкрайно...

Изобщо, американските действия имат за цел да създадат впечатлението, че безпощадна разправа очаква всеки, който не се покорява на продиктувания от САЩ международен ред. За това говори и фактът, че до сега САЩ не са се извинили за нито едно от своите кървави престъпления, които уж били неволни. Президентът Картър на журналистически въпрос дали САЩ ще се извинят на вьетнамския народ и дали ще бъдат отпуснати някакви средства за компенсиране на щетите, нанесени от американската армия, беше отговорил: *“Е-е! Щетите бяха взаимни”*. (Вероятно, Нобеловият лауреат за мир смята, че вьетнамския народ е причинил щети на Америка като си е позволил да свали **7 000** американски бойни самолети, които ежедневно застилаха страната му с т.нар. *“бомбени килими”*...)

Стремежът на Америка да демонстрира готовност за безцеремонна жестокост е аналогичен на методите, използвани от Третия райх, чийто фюрер се надяваше да парализира волята на народите за съпротива чрез безогледна жестокост и показен садизъм. Наистина, Щатите провеждат

малко по-гъвкава политика. Над Афганистан, 2001 г., и Ирак, 2003 г., те сипеха бомби, които убиват, и същевременно хвърляха пакети с играчки и шоколад, за да покажат колко са *“хуманни”* и колко са загрижени за жертвите. (Впрочем, и Хитлер понякога е прибягвал към такива *“двойнствени послания”*). Така на едно повърхностно равнище дипломацията на *“великата сила”* подхранва илюзиите на онези, които предпочитат да се правят на наивни и да смятат, че щетите са *“колатерални”*, че са страничен продукт на великата и хуманна мисия, която претендентът за световно господство е призван да осъществи. А в същото време на едно по-дълбоко ниво се изпраща противоположно послание: че Империята на долара (или Райхът на арийската раса в миналото) без оглед на кръв и разрушения, без оглед на каквито и да е морални скрупули, ще смазва всеки опит за противодействие срещу нейните имперски намерения.

Не много по-различно е поведението и на *“обикновените”* терористи. Те взимат за заложници група невинни граждани и предявяват своите искания към съответното правителство. След това терористите освобождават малка част от заложниците – болни, деца, жени, – за да покажат своя *“хуманизъм”* и *“идеализъм”*, и едновременно обявяват, че останалите заложници ще бъдат убити, ако не бъдат изпълнени поставените искания, като добавят, че отговорността за пролятата кръв ще носи правителството, което е отказало да се подчини на ултиматума.

Нещо подобно се случи и при нападението над Ирак, 2003 г. Седмица преди началото на военните действия САЩ обявиха, че ударът може да бъде избегнат само ако Саддам Хюсейн емигрира в някоя съседна страна (Бахрейн или другаде) – по този начин ще бъдат избегнати жертвите и разрушенията, които иначе неминуемо ще сполетят Ирак. Саддам отговори, че няма да отстъпи пред натиска и по-скоро ще умре в Ирак. След отговора на Саддам в *“демократичните”* световни (в това число и български) медии представители на будната обществена съвест изразяваха възмущението си от Саддам, който поради жаждата си за власт е готов да обрече своя народ на страдания и разрушения, вместо мирно да се оттегли...Интересното тук е следното: демократичната и обективна журналистика не успя да забележат очевид-

ния факт, че в случая американската държава-терорист превръща в заложник невинното иракско население - ако Саддам не изпълни нашите искания, ние ще убиваме цивилни иракчани в собствените им домове, гласеше терористичният ултиматум на САЩ. И поради своето *“недоглеждане”* мнозинството от послушните *“демократични медии”* възприеха безкритично логиката на тероризма: вина за гибелта на хиляди иракчани ще носят не техните физически убийци от терористичната организация, наречена *“US Air Force”*, а другата страна (правителството, в случая - Саддам), която е отказала да се подчини на ултиматума на убийците.

Ако оставим настрана народите от Балканските страни – Гърция, Турция, Югославия, Албания, (а също и Кипър, където през 1974 г. *“черните полковници”* извършиха опит за преврат и за присъединяване на Кипър към Гърция, в отговор на което Турция окупира северната част на острова и в резултат повече от **1000** кипърски граждани *“безследно изчезнаха”*), ще стане ясно, че главният обект на брутални агресии и насилие от страна на богатите капиталистически държави са именно народите на Третия свят, народите на трите бедни континента Африка, Латинска Америка и Азия, представляващи **5/6** от човечеството.

Африка

Освен казаното по-горе не е излишно да се добавят още няколко щриха от агресията на империализма срещу Черния континент.

Патрис Лумумба, първият ръководител на независимо Конго, беше свален от власт и по-късно убит от бели наемници по изричното нареждане на американския президент Дуайт Айзенхауер.

През 1961 г. беше заловен от южноафриканската полицията **Нелсън Мандела**, основател на Африканския Национален Конгрес. Мандела прекара 28 г. в затворите на режима на апартейда. Сведенията, благодарение на които той попадна в ръцете на расистите, бяха получени от агент на ЦРУ, внедрен в организацията, бореща се за освобождение на чернокожото население.

Едуарду Мондлане, основателят на Фронта за национално освобождение на Мозамбик (ФРЕЛИМО), беше убит на 3.02.69 с пощенска пратка, изпратена от Германия...

Следите на това престъпление отново водеха към западните тайни служби.

На 20.01.1973 г. португалските колонизатори убиха **Амилкар Кабрал**, основател на Фронта за национално освобождение на Гвинея-Бисау и островите Зелени нос.

През 1986 г. беше убит първият ръководител на независим Мозамбик – **Самора Машел**.

Още много, много други кървави престъпления, инспирирани от Запада, разтърсиха Африканския континент през последните десетилетия. Трудно е всички да бъдат изброени – превратът на Иди Амин Дада в Уганда, осъществен с подкрепата на Великобритания срещу патриотичното правителство на **Милтън Оботе**, десетилетната война на расисткия режим в Южна Родезия (Зимбабве) срещу черните патриоти, водена също с подкрепата на Обединеното кралство, и т.н., и т.н. Целта във всички случаи беше една и съща – да се ликвидират ръководителите, които организират и сплотяват народните маси за извоюване на действителен суверенитет, и същевременно да се сее раздор и вражда, за да бъдат държани в покорство и безпомощност народите на Черна Африка.

Латинска Америка

Наред с организираните от ЦРУ преврати в Чили, Гватемала, Аржентина и т.н, наред с интервенциите в Никарагуа, Куба, Панама, Гренада, трябва да се има предвид също, че през последните десетилетия в America Latina, този “заден двор” на САЩ, бяха извършени още десетки други военни преврати, неизменно оглавявани от генерали, получили образованието си в североамерикански военни академии и школи... Трябва да се има предвид също, че армиите на латиноамериканските държави нямат за задача да отбраняват териториалната цялост на съответните страни, тъй като външни заплахи въобще не съществуват. На практика това са армии, чието единствено предназначение е да бъдат в постоянна готовност да покосят собствените си народи. Но въпреки репресиите и постоянната заплаха от Вартоломееви нощи, борбата за независимост на латиноамериканските народи продължава. **Революционни Въоръжени Сили на Колумбия - Армия на народа (FARC)** в Колумбия контролира 1/3 от територията на страната; **Сапатистката армия в**

Мексико контролира щата Чиापас и се ползва с огромен авторитет в цялата страна; в Бразилия и Венецуела с народен вот властта беше спечелена от правителства с лява и патриотична ориентация, които открито демонстрират своите антиимпериалистическа позиции; Съвсем наскоро в Салвадор на местните избори съкрушителна победа беше удържана от **Фронта за национално освобождение “Фарабундо Марти”**. Навсякъде на юг от Рио Гранде се чувстват признаците на нарастващ народен кипнеж, който поставя на изпитание всевластието на световната финансова олигархия.

Азия

Както вече беше отбелязано, Азия е континентът, където през последните десетилетия в името на американското световно господство бяха извършени най-големите кръвопролития. Всички части на огромното пространство от Корейския полуостров до Палестина и от Босфора до Индокитай и Индонезия в различни периоди са били поле сражение между силите на неоколониализма и силите, борещи се за свобода и независимост на народите. Навремето американските политолози наричаха тази територия *“дъга на нестабилността”* и я представяха като линия на сблъсък между комунистическата експанзия на Съветския съюз и западния пазарно-демократичен ред. Но въпреки че СССР отдавна не съществува борбата и тук продължава. За това свидетелстват не само новите военни агресии на САЩ в Афганистан и Ирак, не само непрекъсвения терор на израелската държава срещу народа на Палестина, но и успехите на народно-освободителните и прогресивните движения във Филипините и Непал, както и сгромолясането на чудовищния режим на Сухарто в Индонезия. Укрепва антиимпериалистическото движение в Турция, отслабват позициите на американските лакеи в Пакистан, народите на редица страни като Малайзия и Индия се стремят да следват самостоятелен и антиимпериалистически курс на развитие. Борбата на народите срещу империализма продължава...

III. Тайната война

Но действителните мащаби на войната на богатите срещу бедните са значително по-широки от казаното дотук.

Изброените актове на агресия са само видимата част от планетарната гражданска война, която владетелите на богатството водят с настървение срещу бедните народи. За да се създаде по-цялостна представа за протичащите международни процеси непременно трябва да се вземат под внимание и тайните операции, които водят секретните служби на Запада срещу прогресивните движения по земното кълбо. Разбира се в това отношение много неща остават неясни, скрити, проблематични. Картината ще се изясни напълно, едва когато бъдат отворени архивите и досиетата на американското ЦРУ, на израелската МОСАД, на британската Ми-6, на турската МИТ и т.н. Но и сега могат да се набележат основните насоки, в които действат западните централи за шпионаж и подривна дейност.

На първо място любопитна подробност е, че обект на техните преследвания са били много от най-забележителните личности на ХХ век, сред които изпъкват **Чарли Чаплин, Алберт Айнщайн, Леонард Пелтиер** и др. Западните тайни служби участват и в убийствата на хора като **Махатма Ганди, Че Гевара, Мартин Лутър Кинг, Джон Ленън ...**

Съществуват сведения, че още мнозина писатели, музиканти, дейци на науката и културата, борци за независимост, за мир и човешки права са били преследвани от тайните служби на западните държави. Макар че в повечето случаи липсват достатъчно доказателства, няма съмнение, че това е една от важните насоки на дейността на разузнавателните и контраразузнавателните централи на Запада, тъй като такива свободомислещи личности, благодарение на своя авторитет и обаяние, могат да предизвикат сериозни промени в обществените настроения и да застрашат реда, който финансовият капитал се стреми да наложи на човечеството.

В същото време публична тайна са тесните връзки, които в определени периоди са съществували между ЦРУ и такива зловещи фигури като: Мобуту, Сомоса, Стреснер, Дювалие, Пиночет, Нориега, Саддам Хюсейн, Осама бен Ладен и т.н. Очевидно е, че за пазителите на капитализма заплахата представляват светли личности като Че Гевара и Мартин Лутър Кинг, а злодеи като Мобуту и Пиночет са съюзници.

Друга, не по-малко важна насока в дейността на тайните

служби на Запада е това, което бихме могли да наречем “инфилтрация”. Проникването в съпротивителните движения и организации и изграждането на агентурна мрежа е стар похват, който ефикасно е служил и служи на господарите. Целта на тази подривна дейност е преди всичко да се провокират вътрешни междуособици като се използват обективни различия, за да се дезорганизира съпротивата, да не се допусне сплотяване и единодействие между отделните огнища на съпротива. По този начин борбата между потисници и потиснати се пренася вътре в лагера на онеправданите. Особено опасна форма на подривна дейност е изграждането на “екстремистко-популистки” политически сруктури сред онеправданите. За целта особено удобно е да се използват религиозните и етническите различия. Насъскването на различните етнически и религиозни общности едни срещу други се постига сравнително лесно, особено когато се използват обещания за привилегирован статут на едната общност за сметка на другата. В резултат от раздуханата взаимна ненавист винаги се засилва позицията на общия господар, който започва да играе ролята на арбитър в спора и пред когото сервилничат и двете страни – това е принципът “разделяй и владей”, който Хитлер повсеместно се опитваше да прилага. Същото видяхме да се прилага навсякъде в Югославия след 1989 г., и най-вече в Косово, където специално с тази цел беше създадена от ЦРУ групировката АОК.

Екстремистките крила, възникнали със съдействието на западните централи, понякога се използват за извършване на провокации, които след това служат като претекст за намеса, за мащабни репресии и удари от страна на “великите сили”. Тук отново трябва да се направи аналогия с политиката на Хитлер (всеизвестно е, например, участието на нацистите в провокацията с подпалването на Райхстага, което беше приписано на Коминтерна и послужи за разправа с комунистическата партия на Германия, а също и мнимото полско нападение срещу радиостанцията в Глайвиц, станало претекст за агресията срещу Полша). По отношение на провокативните действия има сериозни основания да се смята, че американското правителство и тайните служби

на САЩ надминават своите учители от Третия райх. С голяма вероятност може да се предположи, че - инцидентът в **Тонкинския залив**, който послужи като повод за агресията срещу ДРВ; - убийството на **6-ма генерали в Индонезия**, което трябваше да оправдае масовите кланета в тази страна; - снаряждът, който уби на пазара в **Сараево 64 души** и стана повод за намеренията на НАТО в Югославия (1995 г.); **“клането” в Рачак**, което изигра ролята на претекст за агресията в Югославия през 1999 г., за които се предполага, че са дело на ЦРУ. Също така съществуват определени съмнения, че американски тайни структури са замесени в организирането на атентите от **11.09.2001 г.** в Ню Йорк и Вашингтон, които поставиха началото на **“войната срещу световния тероризъм”**.

Още едно направление в **“тайната война”** на империализма срещу народите са мъченията и изтезанията, на които биват подлагани борците за свобода. Тук отново съвременните претенденти за световно господство вървят по стъпките на своите нацистки предшественици, като разработват и прилагат най-съвременни научни методи за постигане на своите цели. Ако се съберат показанията на оцелелите жертви в Чили, Виетнам, Турция и т.н. за инквизициите, които те са преживели, ще се получи ужасяващ разказ за бездните на човеконенавистта. Човек с право може да се чуди на фантазията и изобретателността на мъчителите – те сякаш не са човешки същества, а в буквалния смисъл са **“пратеници на преизподнята”**. (За съжаление досега само едно от тези чудовища е получило полагащото му се възмездие. Става дума за Адам Митрионе, служител в посолството на САЩ в Монтевидео и специалист по изтезанията, който в продължение на години преподаваше своите **“изтънчени”** знания и опит на полицейските служби в няколко латиноамерикански страни. В началото на 70-те години уругвайската партизанска организация **“Тупамарос”** залови Митрионе и малко по-късно, въпреки дипломатическия имунитет, приведе в изпълнение смъртната му присъда.)

IV. Връзката между военните интервенции на САЩ и интересите на гигантските корпорации

На какво се дължи непреставащата агресивност на богатите държави, тяхната постоянна готовност за насилие и брутални престъпления (граничещи понякога с варварство и садизъм) срещу народите от неоколониалната периферия? Не са ли изброените по-горе събития свидетелство за „злата природа“ на човека, който е така устроен, че е склонен да потиска и тъпче себеподобните си, стига да има възможност за това? Или, може би, престъпленията на империализма говорят за някакво умопомрачение, което обхваща господарите на империята, щом се озоват на върха на властовата пирамида, и което ги кара да постъпват ирационално и разрушително, да потъпкват всякакви морални принципи, дори такива, които те самите са прокламирали? Или пък се касае за някакво фатално заблуждение, което десетилетия наред насочва усилията на цивилизованите страни в погрешна посока?

Едва ли. Престъпната политика на управляващия западен елит е напълно рационален и целесъобразен израз на специфичните социално-икономически интереси на финансовата олигархия. Хилядолетия наред навсякъде, където обществото е било разделено на експлоататорски и експлоатирани класи, господстващите слоеве са прилагали методите на насилието, за **да запазят своя привилигиран начин на съществуване**. Това се отнася както за класата на робовладелците и феодалната аристокрация в миналото, така и за съвременните господари – владетели на финансово-промишлени и търговски империи. Днес без постоянни интервенции и кървави актове на държавен тероризъм е невъзможно да се осигурят благоприятни условия за функциониране на стопанската система на частния капитал.

За изясняване на икономическите причини, обуславящи агресивността на САЩ и техните съюзници от НАТО, е необходимо кратко отклонение.

Съвременната икономика е взаимосвързана цялост. Всеки отрасъл е едновременно потребител и доставчик за други отрасли и следователно неговото развитие е предпос-

тавка за техния растеж, а тяхното развитие е условие за неговия напредък. Поради това безусловно необходима е съгласуваност във функционирането на отраслите и подразделенията на народното стопанство, а тя, от своя страна, предполага пропорционалност и точен междуотраслов баланс при разпределяне на обществените ресурси, предназначени за разширяване и развитие на стопанската дейност. Но това императивно изискване на общественото производство не може да бъде реализирано в пълна степен, когато средствата за производство са частна собственост.

Собствениците на капитал влагат средствата си в отрасли, където шансовете за съхраняване и увеличаване на стойността на тяхната собственост им се струват най-големи; по принцип всеки предприемач действа самостоятелно, по собствен план и за собствена сметка. Обаче частните инвестиционни проекти се основават върху оценки и прогнози, които имат вероятностен, приблизителен характер, тъй като липсва достоверна и изчерпателна информация за намеренията и плановете на останалите участници в стопанския живот. Вследствие от това разпределението на инвестициите по отрасли не отговаря точно на действителните потребности на стопанския организъм. В някои отрасли се натрупват повече инвестиции, отколкото е обществено-необходимо и част от продукцията не намира пласмент, а вложителите понасят загуби, докато в други отрасли наличните производствени мощности се оказват недостатъчни за задоволяване на платежоспособното търсене и там инвестициите носят допълнителни печалби, по-високи от средните. По този начин въвеждането в действие на нови производствени мощности в отделните сектори на икономиката се осъществява некоординирано и съотношението между цените на различните видове стоки се отклонява от обществено-необходимите разходи на труд за тяхното производство. Констатираните на пазара ценови деформации и диспропорции подтикват свободните капитали да се насочват с предимство към отрасли с относително високи пазарни цени и висока печалба, което поражда тенденция към *„изравняване“* на нормата на печалба и към възстановяване (с известно закъснение) на пропорционалността. Но при този процес на преливане на

капитали, на материални и трудови ресурси от един отрасъл към друг във всеки отделен момент отново възникват отклонения от идеалните междуотраслови пропорции и това на свой ред кара част от капиталите да търсят по-изгодни сфери за приложение, което също поражда ценови деформации и т.н. Така, възпроизводството на капитала протича с постоянни колебания и диспропорции, с постоянни отклонения на пазарните от производствените цени, с постоянен риск от загуби.

Оперирайки в непрестанно изменяща се пазарна среда, частният капитал е принуден постоянно да съкращава производствените разходи, за да избегне обезценяване на вложените средства и за да оцелее в конкуренцията с другите капитали – в конкуренцията побеждава онзи, който успее своевременно да съкрати производствените разходи. Намаляването на разходите се постига преди всичко чрез обновяване и разширяване на производството като се внедрява нова, помодерна техника и технология, която повишава производителността на труда и съкращава разходите на труд за единица продукция. С други думи, съкращаването на разходите се постига с повишаване на органическия състав на капитала – увеличава се в стойностно изражение относителният дял на постоянния капитал - машини, сгради, суровини и други активи, а съответно намалява делът на променливия капитал, т.е **средствата, отделяни за работна заплата.**

Масовото прилагане на този *“стратегически план за оцеляване”* от една страна води до увеличаване масата на стоковата продукция, която излиза на пазара, а от друга страна – до относително съкращаване на платежоспособното търсене, особено на стоки за широко потребление, тъй като в рамките на цели отрасли намалява делът на променливия капитал (а във връзка с това е налице и тенденция към намаляване на заетостта). Когато се залавя с модернизиране на своето производство, отделният инвеститор разчита, че през следващия период ще е на лице достатъчно платежоспособно търсене за съответния вид продукция, за да може да пласира своите стоки с печалба като същевременно намали пазарния дял на своите конкуренти. Следвайки обаче такава стратегия, самият инвеститор допринася за относително съкращаване на потребителското търсене на

стоки за непосредствено потребление. От своя страна неговите конкуренти постъпват по същия начин и в резултат вътрешноотрасловата конкуренция се изостря още повече и инвеститорите от бранша са принудени да се хвърлят в нов кръг на надпревара за намаляване на производствените разходи, задълбочавайки още повече противоречието между бързо разширяващото се производство и по-бавно нарастващото (т.е. изоставащото) търсене. Трудностите с пласмента обхващат най-напред производството на стоки за широко потребление, а от там се пренасят и към секторите, произвеждащи традиционни средства за производство.

При ситуация на изостряща се конкуренция в повечето стопански сфери в най-изгодно положение се оказват отраслите, произвеждащи ултра-модерни и високопродуктивни средства за производство. Продукцията на тези отрасли се радва на огромен интерес от страна на инвеститорите, които влагат капитали в традиционните сектори на икономиката, тъй като от възможността за закупуване на такива високоефективни машини и технологии зависи съдбата и оцеляването на купувачите в конкурентната борба, в която са въвлечени. Поради това по правило пазарните цени на авангардните средства за производство надхвърлят, понякога значително, техните производствени цени. Евентуалното снижаване на цените на авангардните технологически средства предизвиква експоненциално нарастване на търсенето и поражда противоположен натиск за задържане на цените на високо равнище, тъй като при ниски цени този вид продукция става достъпна за по-широк кръг производители от другите отрасли и това принуждава техните конкуренти също да мобилизират всички ресурси за закупуване на такива свръхмодерни оръдия за производство, без които оцеляването става практически невъзможно (т.е. ниските цени превръщат притежанието на новите технологии от разкош и екстравагантност в най-неотложна жизнена необходимост). Във връзка с всичко това в модерните и динамични отрасли, предлагащи авангардни технологически средства, е на лице нарастване на заетостта, но тази тенденция само частично може да компенсира относителното намаляване на работните места в останалите отрасли (една от причините за това е, че авангардните сектори обикновено имат най-висок ор-

ганичен състав на капитала и следователно увеличаването на производството и на капиталовложенията там се съпроважда със сравнително по-малко, отколкото в другите отрасли, разширяване на заетостта)

Разбира се, това положение на нещата не може да продължава безкрайно дълго. Рано или късно затрудненията с пласмента ще засегнат и проспериращите производители на авангардни средства за производство, тъй като изоставащото търсене на стоки за непосредствено потребление не може да не доведе, макар и със закъснение, до стесняване на платежоспособното търсене и на модерни технологии.

Трудностите при реализиране на продукцията временно се преодоляват с помощта на банково-кредитната система. Нейното предназначение е да опосредства разплащанията като превръща свободните (бездействащи) парични средства в действащ капитал. Последният се изразходва в проекти (и покупки), които се очаква, че ще донесат изгода както на собственика, така и на ползвателя на паричните средства. По този начин кредитът изнася на пазара недостигащите парични средства и способности за безпрепятственото протичане на пазарното взаимодействие и следователно за растеж на производството. Но кредитът не премахва, а само *“маскира”*, отлага за по-късно, наличната неплатежоспособност на пазара, която се дължи на задълбочаващите се междупропорции диспропорции. Диспропорциите не се отстраняват, а се натрупват под формата на увеличаваща се задлъжнялост. В същото време цените на стоките и акциите спекулативно растат и се разтваря т.нар. *“ножица на цените”* – тоест деформациите на ценовите съотношения се задълбочават. Всичко това продължава дотогава, докато доверието в кредитните институции (и в кредита изобщо) започне да отслабва и те не са в състояние да обслужват връзките между предприятията, отраслите и секторите на стопанската система. Тогава деловата активност главоломно спада, връзките между предприятията и отраслите се разкъсват и се стига до икономически кризи, до гигантско прахосване на материални и трудови ресурси, мизерия, социални конфликти и войни (а успоредно с това рязко нарастват и екологическите заплахи).

По такъв начин некоординираното въвеждане в действие

на нови производствени мощности, дължащо се на бариерите, които поставя частната собственост (неизвестността, в която се намират един спрямо друг конкуриращите се частни инвеститори, и противоположността на техните интереси), поражда неустойчивост в развитието на производствената система; нейното развитие се съпровожда с периодични сринове (стагнация, рецесия, депресия, кратки – **8-10** години, и дълги – около **50-70** години – вълни на икономическия цикъл), насилствено възстановяващи необходимата пропорционалност между отраслите и секторите на стопанския организъм. Именно чрез периодични катаклизми се осъществява прехвалената саморегулация на капиталистическото пазарно стопанство.

Пазарно-капиталистическият механизъм за разпределение на ресурсите между отделните производства и отрасли, при който действителната рентабилност на инвестициите става ясна едва на пазара, едва след като средствата или част от тях вече са изразходвани, поставя притежателите на капитал в постоянна несигурност - всяко изменение на стопанската конюнктура може да предизвика обезценяване на техните капиталовложения. Поради това извличането на достатъчно високи печалби е безусловна жизнена необходимост за частните капитали – без постоянен приток на средства за нови и нови инвестиции отделният капитал не е в състояние да се адаптира към непрекъснато изменящите се условия на търсене и предлагане и е обречен на гибел във водовъртежа на пазарната конкуренция. За това капиталът по същността си е **“самонарастваща стойност”**, стойност (богатство), което не може да съществува, ако не нараства все повече, ако не извлича печалби (свойството на капитала да самонараства е израз на особен тип експлоататорско отношение между хората – *“капиталово отношение”*). Но именно бясната гонитба на печалби е причината за неустойчивостта и цикличността в развитието на капиталистическата икономика, при което платежоспособното търсене периодично се свива лавинообразно и част от капиталите не успяват да пласират своята продукция, понасят загуби и биват погълнати от своите съперници. Получава се порочен кръг, самоподдържаща се спирала, от гонитба на печалби и неустойчивост: гонитбата на печалби

поражда неустойчивост, а неустойчивостта принуждава към бясна гонитба на печалби.

За да намалят риска от обезценяване на своите активи собствениците на частен капитал са принудени постоянно и с всички средства да увеличават стойността на своето богатство като непрестанно обновяват и разширяват производството, въвеждат все по-нови технологии и съкращават производствените разходи. Тази динамика на капиталистическото производство води до нарастваща концентрация на богатството в ръцете на все по малко едри собственици и все повече се увеличава степента (нормата) на експлоатация на наемните трудещи се и на народите от неокOLONIALните зони на планетата. Вследствие от тази логика на лице е ясно очертана тенденция **богатите да стават все по-богати, а бедните – относително все по-бедни**. Онези, които по икономически или извъникономически път са придобили известни предимства в рамките на общественото производство, имат сигурни шансове да увеличат преднината си; а онези, които са се озовали в неизгодна позиция, са изправени пред заплахата да изостанат още повече. Постоянно се увеличава пропастта между богатството и бедността. Богатства и *“сиво вещество”* непрестанно се изсмукват от по-бедните региони на планетата и се прехвърлят в богатите метрополии, където се съсредоточават най-печелившите и високотехнологизирани отрасли. Процесът на концентрация е особено интензивен в периоди на икономически сътресения, когато десетки милиони работни места биват ликвидирани, цената на работната сила спада, а по-неприспособените капиталистически предприятия масово фалират, погълнати от преуспяващите капиталистически акули.

Растящото икономическо неравенство днес е достигнало невиджани размери – по данни на Социалистическия интернационал най-богатите **225** души притежават заедно имуществата, които се равняват на едногодишния доход на **2 милиарда и 500 милиона** човешки същества, и тази тенденция продължава да се задълбочава.

Във връзка с данните за безпрецедентната концентрация на капитала широко се разпространява мнението, че присъщата на капитализма неустойчивост и цикличност на производството вече няма място в съвременната капита-

листическа действителност, тъй като днешните гигантски транс-национални корпорации (ТНК), чийто годишен оборот възлиза на десетки милиарди долари, не са подвластни на пазарно-капиталистическите механизми. Смята се, че ТНК са толкова богати, че извличането на печалби за тях вече не е въпрос на живот и смърт, а едва ли не е въпрос на игра и забавление за техните шефове, че след като последните владеят баснословни богатства, то тяхното благосъстояние не може да бъде заплашено от нищо, че те, следователно, могат да си позволят известни загуби, да се лишат от печалби, без това да се отрази забележимо на социалното им положение. С други думи, смята се, че повече не е в сила основният закон на капитализма – **законът за принадлежната стойност**, че извличането на печалби престава да бъде движещ мотив и непосредствена цел на капиталистическото производство. Въз основа на такива разсъждения се стига да поразителен от логическа гледна точка извод: от една страна се признава, че именно нуждата от печалби осигурява перфектната организация в отделното частно предприятие, а в същото време се твърди, че източникът на хаос и безпорядък в междуфирмените и междуетрасловите връзки е премахнат, тъй като частната инициатива вече не робува на печалбата.

В действителност концентрацията на богатството не намалява, а засилва неустойчивостта и неравномерността в развитието на капиталистическата икономика (а заедно с това неминуемо се изостря и потребността от печалби).

Огромните размери на имуществото и ресурсите, с които се разпореждат корпорациите, обуславят възможността за бързи и резки промени в съотношението на силите на световния пазар. Опирайки се върху своя технико-икономически потенциал, всяка корпорация е в състояние чрез обновяване на производството и чрез масирани инвестиции в даден сектор да спечели известни предимства, да изтласка макар и временно от пазара своите съперници и да си осигури монополно високи доходи, с чиято помощ по-нататък да затвърди завоюваното надмощие. Поради това въпреки могъществото си, ТНК се намират в постоянна несигурност, под постоянна заплаха от експанзията на своите не по-малко могъщи противници.

За да съхранят позициите си в надпреварата за достъп

до пазари, технологии и суровини, ТНК са принудени да провеждат агресивна инвестиционна и ценова политика, постоянно да подготвят и осъществяват нови, неочаквани за конкурентите си ходове, да използват всяка подходяща възможност за увеличаване на своите приходи. Това е единственият начин да си осигурят висока възвращаемост от вложените средства и да си набавят необходимите ресурси за противодействие срещу настъплението на конкурентите.

Поради това и при достигнатата степен на концентрация на богатството печалбата продължава да бъде решаващ фактор за функционирането на частните капитали. Нещо повече – в борбата за надмощие между гигантските корпорации **средната норма на печалба вече не е достатъчна**. След като конкурентните компании чрез сполучливи инвестиции и нововъведения могат да си осигуряват приходи, надхвърлящи средната норма, то онези ТНК, които биха се задоволили със средно равнище на печалба, са обречени на изоставане и загуба на конкурентноспособност, тъй като ще имат намалени, в сравнение със своите преки съперници, възможности за обновяване и разширяване на производството. Ето защо в съвременните условия надеждни гаранции за оцеляването и просперитета на гигантските частни компании може да даде само извличането на възможно най-големи, тоест максимални, печалби – колкото по-големи са ресурсите, които една компания е съумяла да натрупа към даден момент, толкова по-висока е вероятността за нейния успех през следващите етапи на конкурентната борба.

Съдбоносното значение, което придобиват **максималните печалби**, заставя ТНК да планират действията си така, че комбинацията от капиталовложения и разходи да им донесе – в рамките на обозрим период от време – възможно най-голям приход, чието по-нататъшно реинвестиране ще гарантира запазването на позициите на корпорацията.

Хоризонтът на корпоративното планиране зависи от пазарната конюнктура и преди всичко от фазата на икономическия цикъл (trade cycle).

Когато икономиката е във възход и съществуват благоприятни перспективи и засилено платежоспособно търсене, концентрираният капитал се ориентира към осъществяване на дългосрочни проекти, при които успоредно с

инвестиции, предназначени за извличане на незабавни високи печалби, се влагат и значителни средства за постигане на отдалечени цели – напр., за проучване и приспособяване към нови пазари или за осигуряване на приоритет в определена научно-техническа област. В такива случаи инвеститорите имат предвид не настоящата, а предстоящата печалба, като се очаква, че подготвяната пазарна офанзива ще донесе по-високи доходи, отколкото ако всички средства бъдат изразходвани за текущи печалби. Дългосрочните стратегии допринасят в известна степен за устойчивото разширяване на капиталистическото производство. Но в същото време те водят до слабо съгласувани движения и преливания на гигантски капитали, на материални ресурси и работни места от една производствена сфера в друга, от един регион в друг, поради което разширяването на стопанската дейност в различните области се извършва неравномерно и на практика разликата в скоростта, с която се развиват отделните сектори на стопанството, се увеличава.

Когато икономиката навлиза в период на свърхпроизводство (обусловено от задълбочаващата се междуотраслова диспропорционалност) дългосрочните проекти за максимизиране на печалбите отстъпват място на краткосрочни проекти. В такива периоди всичко се решава от възможността за извличане на възможно най-големи печалби в най-кратък срок. За предприятията, изправени пред фалит, високите незабавни печалби предоставят последен шанс за оцеляване; а за компаниите, които запазват стабилни позиции, такива печалби са необходими, за да могат да изкупят при най-изгодни цени активите на своите закъсали съперници.

Определена роля в плановете за максимизиране на печалбата играят и разходите за благотворителност, които заедно със средствата, предназначени за луксозно потребление, за строителство и обзавеждане на ултра-модерни офиссгради, трябва да демонстрират благополучие, стабилност и възможности за неограничен растеж на приходите. В общия случай такива разходи са всъщност *“производствени разходи”* – разходи за реклама или *“представителни разходи”* на капитала. Те повишават рейтинга на доверие към възможностите на съответната корпорация и увеличават вероятността от сключване на изгодни сделки, допринасят

за привилегирован достъп до инвестиционни ресурси и др. под. Това е още една линия, по която се разгръща надпреварата между ТНК.

Но зад блестящата витрина на съвременния капитализъм протичат ускоряващи се процеси на разложение и разпад. Колкото по-ослепителни и шумни са рекламните мероприятия, утвърждаващи солидността и стабилността на дадена корпорация или на системата като цяло, толкова по-очевидни стават признаците на присъщите на капиталистическото *“регулиране”* тенденции към свръхпроизводство и към раздуване на кредита. Днес пазарите са препълнени със стока, която все по-трудно намира купувачи и в същото време непрестанно се увеличава обемът на задълженията на все повече стопански звена. За поправяне на положението с нарастващата неспособност на длъжниците за погасяване на задълженията се предприемат *“оздравителни мерки”*, изразяващи се в орязване на разходите и увеличаване на производството, предназначено за вътрешния или международния пазар. Тази политика, която се прилага повсеместно, включително от Международния Валутен Фонд по отношение на държави-длъжници като Бразилия и Аржентина, от своя страна още повече засилва несъответствието между изоставащото платежоспособно търсене и разширяващото се предлагане, още повече увеличава ценовите деформации и междуотрасловите диспропорции. В резултат дълговото бреме не намалява, а расте.

Цели континенти днес са превърнати в неплатежоспособни длъжници, като несъбираемите вземания по отпуснатите заеми възлизат на хиляди милиарди долари. Изплащането на лихвите по външните кредити поглъща голяма част от приходите от износ на държавите-длъжници и е спирателка на икономическото им развитие. Но **най-големият длъжник** е най-богатата капиталистическа държава, САЩ, чийто федерален дълг приближава сумата от **6 000 милиарда** долара. Общата сума на вътрешната задължност в Щатите достига **32 000 милиарда** долара, което надхвърля близо **4 пъти** годишния брутен вътрешен продукт на страната. От началото на този век търговският дефицит на Съединените щати надхвърля **400 милиарда** долара годишно, тоест всеки американски гражданин консумира

продукция за **1 400** долара, която не е заплатена със съответен износ на американски стоки. Всяка доларова банкнота извън границите на САЩ е документ, удостоверяващ, че американската държава дължи на съответния притежател, физическо лице или банка, стоки, съответстващи на стойността на банкнотата. Държави като Тайван, Япония, Китай притежават доларови резерви за по **200 и повече милиарда** долара, с което на практика кредитират американската икономика².

Вследствие от политиката на икономия на разходи една от стоките, чието търсене на пазара систематично изостава от предлагането, е работната сила. **800 000 000 мъже и жени** в работоспособна възраст са лишени от работа, от фундаменталното човешко право да изкарват с труд прехраната си. В същото време **250 000 000 деца**, на възраст **8-10-12 г** са принудени да се трудят в частни предприятия срещу къшей хляб. Милиони други се препитават чрез просия, кражби, проституция...

В света, където източниците на живот са частна собственост и са концентрирани в ръцете на неголям брой едри собственици, се шири отчайваща мизерия. Почти половината от човечеството живее в крайна бедност, тоест милиарди хора са принудени да живеят с по-малко от 2 долара на ден. Средно около **30 000 000 души умират всяка година поради болести причинени от хроническо недояждане**. И всичко това става на една планета, която прелива от богатства. *“Глад сред изобилие”* – така коментират съществуващата ситуация редица наблюдатели и привърженици на устойчивото развитие.

Дори в баснословно богатите Съединени щати между **20 и 30 милиона** души гладуват по няколко дни в месеца; повече от **40 милиона** американци са лишени от медицинска помощ – нямат нито здравни осигуровки, нито средства за заплащане на болнично лечение (а първият въпрос във всеки лекарски кабинет е: *“Как ще става плащането?”*); **4 милиона** граждани на САЩ са бездомници – за

² В средата на 60-те години, когато доларът беше конвертируем в злато, генерал Де Гол обмени 5 милиарда долара от валутния резерв на Франция, което няколко години по-късно доведе до отмяната на конвертируемостта на долара и до девалвация на американската парична единица.

покрив им служат мостовете или канализационните шахти; една трета от бездомните американци са ветерани от войните, които Империята на долара е водила срещу бедните народи на Земята. По ирония на съдбата на няколко пресечки от Капитолия и Белия дом във Вашингтон започва гетото на американската столица, където картината е сходна с бидонвилите в бедните страни – един свят на мизерия, разяден от дрога, алкохол и престъпност. Така, опустошенията, които носи частния капитал, се простират до вратите на Белия дом. Подобно е положението и в другите големи градове на Америка – Ню Йорк, Чикаго, Лос Анжелис. В Ел Ей през май 1992 г. избухнаха няколкодневни масови безредци, при които полицията уби **500** и рани над **2000** цветнокожи жители на града, негодуващи срещу расовото безправие във **“великата демокрация”**.

Фактите недвусмислено показват, че върху основата на капиталистическото *“пазарно саморегулиране”* човешкото общество все повече се разделя на две части: *“острови на благоденствие”*, заобиколени от океан от мизерия и страдание. Потвърждава се предвиждането на Маркс, че при капиталистическата система растежът на богатството се съпровожда от още по-голямо увеличаване на бедността. Капиталистическата организация на производство, чийто мотор и регулатор е корпоративната печалба, обогатява малцина и в същото време води до обедняване на мнозинството. При това през последните десетилетия човечеството стана свидетел на необичайно явление – абсолютно обедняване на част от трудещото се население. Според редица изследвания реалните доходи на работниците в много сектори на американската икономика през 90-те години са били по-ниски в сравнение с доходите през 70-те години.

Абсурдните последици от капиталистическото пазарно *“регулиране”* правят необходима постоянната намеса на държавата в социално-икономическия живот на обществото. Без такава намеса функционирането на корпорациите би довело в кратки срокове да саморазрушаване на системата.

Буржоазната държава винаги е била предан слуга, обслужващ интересите на богатите слоеве на обществото. Проникването на *“големите пари”* в държавните институции се осъществява по различни начини: понякога – чрез *“купу-*

ване” на политически дейци, които се превръщат в доверени лица на корпорациите, друг път – чрез назначаване на видни фигури от корпоративния елит на ръководни длъжности в администрацията, както например сегашният съветник по въпросите на националната сигурност на САЩ, Кондолиза Райс, е бивш член на управителния съвет на нефтения гигант “Шеврон”. Във всички случаи срастването и сливането между политическия и икономическия елит е необходимо и неизбежно, тъй като нито политическата кариера е възможна без подкрепата на едрия бизнес, нито едрия бизнес е възможен без подкрепата на държавния апарат. На последните избори за президент на САЩ взеха участие по-малко от половината гласоподаватели, част от подадените бюлетини не бяха преброени и се наложи не избирателите, а съдиите от Върховния съд, да определят кой ще бъде президент на единствената супер-сила. В същото време за предизборна агитация бяха изразходвани един милиард и шестотин милиона долара. Тази сума достатъчно ясно сочи какви личности и интереси могат да влязат в Белия дом.

В икономическата област буржоазната държава е призвана да играе ролята на противовес срещу разрушителното действие на пазарните сили. Една от мерките, които винаги са се използвали за тази цел е протекционистичната митническа политика. Сам по себе си пазарът увеличава предимствата на онези, които вече са си осигурили водеща позиция в дадено производство, и затруднява развитието на онези, които сега правят първите си крачки в съответното направление. Поради това Англия в зората на капитализма се ръководеше от принципите на меркантилизма, изискващи стриктно ограничаване на вноса на стоки, които въз основа на чисто пазарни механизми можеха да конкурират и да изместят продукцията на английски производители. По-късно, през XIX век когато английската индустрия укрепна и зае челно място в света, меркантилистките концепции бяха заменени от фритредерски схващания, проповядващи необходимостта от неограничена свобода на търговията. От своя страна Съединените щати, когато трябваше да насърчат развитието на собствената си металургия през първата половина на XIX век, затвориха своя пазар за по-висококачествената и евтина английска стомана и строителството на желе-

зопътни линии се извършваше с продукцията на първите американски металургични предприятия. Подобна анти-пазарна практика се осъществява и днес от развитите западни държави. Европейската икономическа общност е до голяма степен митническо обединение на европейските държави, което трябва да ограничи свободния внос на стоки от други страни, за да се осигурят условия за развитието на собствените производства. През 90-те години САЩ възстановиха водещата си позиция в производството на чипове и полупроводници благодарение на междудържавна спогодба с Япония, по силата на която японският пазар беше отворен за американски доставчици, а в същото време американският пазар беше затворен за полупроводници, произведени в Япония. Преди известно време въпреки споразуменията за създаване на зона за свободна търговия в Северна Америка (NAFTA) администрацията на САЩ ограничи вноса на мексикански домати, като по този начин с извънпазарни средства ежегодно се нанасят вреди на мексиканските производители за повече от **1 милиард** долара. Показателно е, че международните финансови институции, МВФ и Световната банка, не разрешават провеждането на подобна политика от страна на бедните държави. Смята се, че ограниченията срещу вноса играят ролята на чадър за неефективни местни производствени структури.

Ограничителната търговска практика не изчерпва икономическите функции на империалистическата държавата в полза на корпорациите. Наред с това държавната намеса се изразява и в субсидирането на *“нерентабилни”* отрасли, като селско стопанство, транспорт и др., чиято дейност е от жизнено значение за обществения живот, но които не могат да се развиват по логиката на пазара и капиталистическата печалба. За да поддържат своето селскостопанско производство, напр., богатите държави ежегодно изплащат на производителите субсидии в размер на **320 милиарда** долара (естествено, това не се отнася за бедните страни). В същото време държавата финансира крупни изследователски, производствени, инфраструктурни и пр. проекти, които имат стратегическо значение за икономиката като цяло, но не обещават достатъчно бърза възвращаемост и поради това са неизгодни за частния капитал. Почти всички технически пос-

тижения през последните десетилетия – информационните технологии, компютрите, Интернет, спътниците, транзисторите и т.н., – които са гордостта на частното предприемачество и са представяни като негов продукт, – всъщност са дело на обществения сектор. След като в продължение на много години (в случая с Интернет – близо 30 години) държавни структури са влагали средства, идеи, организация за разработването на върховите технологии, накрая, когато последните вече са годни за практическо внедряване, те биват предоставяни на частния бизнес (на лица като Бил Гейтс), който присвоява печалбите. По този начин общественият сектор плаща разходите и поема риска, нещо като “социализъм за богатите”, а частния сектор приватизира изгодите от техническия прогрес. А ако и това не е достатъчно за дадени корпорации, те получават истински “социални помощи” от държавата. Самолетостроителният гигант “Локхийд – Мартин” ежегодно получава по **200 милиона** долара от бюджета, а щом срещне затруднения – още **стотици милиони** отгоре. Проучванията показват, че 20 от стоте най-големи транс-национални корпорации, включени в списъка на списание “Форчън”, не биха оцелели без навреме инжектирани държавни субсидии, а всички останали от този списък са се облагодетелствали в една или друга степен от икономическите мерки на съответните правителства. Излиза, че въпреки огромните си богатства, корпорациите зависят изключително много от държавния апарат.

Държавната подкрепа идва и по линия на държавните поръчки, които осигуряват гарантиран пазар за ТНК със средства, събрани от данъкоплатците. С особени привилегии в това отношение се ползват корпорациите от Военнопромишления комплекс. В своето прощално обръщение към нацията при предаване на пълномощията президентът Айзенхауер предупреди американския народ за опасността, която го заплашва в лицето на симбиозата между генералите та и производителите на оръжие, онова, което той нарече “военнопромишления комплекс”. Известно е как се развиха нещата по-нататък: следващият американски президент беше убит, най-вероятно, от лица свързани с тайните служби поради нежеланието си да се подчини на генералите и корпорациите от военния сектор и да предприеме мащабни

военни операции в Индокитай; а след убийството в Далас всичко протича по един и същи сценарий, включващ ежегодно безпроблемно отпускане на стотици милиарди долари от данъци за нови поколения оръжие, за междузвездни войни, за интервенции и т.н.

Данъчната политика на буржоазните правителства е мощен инструмент не само за подпомагане на богатите, но и за стабилизиране на икономическата система. Но данъците в по-голямата си част са средства, отнети от потребителя (данъкоплатеца), и за това, макар държавните поръчки и милитаризацията да спомагат в известна степен за растежа на производството, в същото време подкопават платежоспособното търсене. Поради това в продължение на десетилетия във финансовите среди с голяма популярност се ползваше кейнсианският метод за *“хармонизиране на растежа”* чрез т.нар. *“дефицитно бюджетно финансиране”*. Част от бюджетните разходи се покриват не със средства от данъци, а чрез *“умерено”* печатане на книжни пари, в резултат от което се стимулира търсенето, а то на свой ред способства за растеж на производството, но заедно с това неудържимо расте държавният дълг (последният обаче частично се редуцира, обезценява, от инфлацията). Този метод, както и останалите методи за държавно извънпазарно регулиране на деловата активност може само временно да има положителен ефект. Дотогава докато печалбата е непосредствена цел на производството и се явява основен регулатор в разпределението на ресурсите, нарастването на диспропорциите, на ентропията, в икономическата система е неизбежно.

Наред с икономическите функции за поддържане на корпоративните печалби, буржоазната държава е призвана да изпълнява и военно-репресивни функции, които играят още по-важна роля за съхраняване на капиталистическата система.

Държавата по самата си същност е институция за налагане волята на една част от обществото над друга част от същото. Привържениците на социалното господство твърдят, че държавата регулирала отношенията между отделните социални групи, че тя осигурявала *“баланс”*, *“хармония на интересите”*... Зад подобна високопарна фразеология обаче не се крие никакво реално съдържание. Когато обществото е разделено на групи с непримиримо противоположни жизне-

ни интереси – експлоататори и експлоатирани, робовладелци и роби, паразити и трудещи се, - регулацията на отношенията между тях не може да се осъществи по никакъв друг начин освен или в интерес на едните, или в интерес на другите. Държавата може да *“регулира и балансира”* отношенията или като премахне, със средствата на държавната принуда, възможността за експлоатация и паразитизъм, осъществявайки по този начин волята на трудовите хора или като утвърди и узакони експлоатацията и паразитизма, осъществявайки волята на привилегированите слоеве. Никакъв трети вариант за *“регулиране”* на отношенията между наемни роби и милиардери-робовладелци не е съществувал и не е възможно изобщо някога да съществува. *“Трети вариант”* е демагогска измислица.

Съвременната буржоазна държава, с помощта на полиция, съдилища, затвори, части за борба с масови безредици и т.н., осигурява такива социални условия, които отговарят на интересите на едрите собственици. Когато обичайните *“демократични”* методи за контрол не са достатъчни, за да бъде гарантирано покорството на онеправданите, възможно е на политическата сцена да излязат *“горили”* и *“ескадрони на смъртта”*, възможно е да бъдат въведени в действие методите на Гестапо, на Дахау, на екзекуционните взводове. А тъй като съвременния корпоративен капитал оперира по цялото Земно кълбо и навсякъде се нуждае от подходящи условия за извличане на максимални печалби, то Имперската държавна машина задължително трябва да разполага със средства за репресии и извън националната територия – корпуси от морски пехотинци, военноморски ескадри и самолетноносачи, военновъздушни сили и, разбира се, октоподи от рода на ЦРУ, МОСАД и т.н.

Военното могъщество на Империята е необходимо, за да предпази системата от **бунта на онеправданите**.

Капиталът не би могъл да си осигури максимални печалби, не би могъл изобщо да запази своето експлоататорско функциониране, ако не е в състояние да смазва безмилостно поривът към свобода и самостоятелност на угнетеното мнозинство. Красноречива илюстрация на това положение е представеният по-горе списък от агресии и преврати, извършени от въоръжените сили и тайните служби на империята.

листическите държави. Но изброените интервенции са само върхът на айсберга, само видимата част от терора, осъществяван над бедното население на планетата. Извън новинарските емисии на телевизиите и извън колоните на световната преса остават актовете на ежедневно масово насилие, извършвано в интерес на корпоративните печалби. В повечето случаи ТНК са достатъчно могъщи, за да потушат проявите на непокорство със собствени сили, т.е. с помощта на собствени наемнически армии или с помощта на местни военни и полувоенни формирования, без да се вдига излишен шум. Ето само няколко примера, които придобиха гласност благодарение на публикации на правозащитни и природозащитни организации.

Англо-холандската корпорация “Роял Дъч/Шел”, експлоатираща петролни находища в Нигерия, през периода 1993-98 г. за да се справи с протестите на населението срещу нейната дейност, финансира местни формирования (зловецният Отряд за вътрешна сигурност), които убиват **2 000** местни жители и прогонват от домовете им **80 000** други.

Американският концерн “Шеврон” през 1998 г. пак в Нигерия предоставя на военните собствени хеликоптери за разпръскване на тълпи от протестиращи.

Корпорацията “Фрийпорт—Макморан копър енд голд” през 1967 г. сключва споразумение със Сухарто за експлоатация на най-голямата в света открита златна мина, в провинция Джая (Западна Папуа), Индонезия. Хищническата дейност на корпорацията причинява колосални екологически опустошения в района, което лишава местното население от неговия традиционен поминък. Напр., само през 1998 г. корпорацията изхвърля в реките **200 000** тона рудни отпадъци, като територия от **230** кв. км. се превръща в безжизнено смеище. Срещу протестите на местните жители са изпратени редовни индонезийски военни части. *“Фрийпорт”* превежда **9 000 000** долара по сметки на военните. Смята се, че от 60-те години до сега в провинцията са убити **100 000** души.

Нефтеният гигант “Ексон Мобил” експлоатира най-голямото индонезийско находище на природен газ, намиращо се в района Асе, северната част на остров Суматра. Рязкото влошаване на условията за живот предизвиква многократни протести и бунтове на местното население. От март до юли 2001 г.

разбунтувалите се селяни принуждават “Ексон” да прекрати добива на природен газ. На помощ идва индонезийската армия, която избива хиляди местни жители. Неправителствени правозащитни организации представят данни, че “Ексон Мобил” е плащала на военните, предоставяла им е помещения за арести и мъчения и е подпомагала изкопаването на масови гробове, в които са открити **5 000** трупа.

От други източници е известно, че **американската компания “Оксидентъл петролеум”**, добиваща нефт в Колумбия, финансира и въоръжава местни паравоенни формирования, които от години воюват срещу партизанското революционно движение “FARC” и тероризират селското население. За сега броят на хората, убити с помощта на парите на “Оксидентъл”, все още не може да се уточни, но сраженията продължават.

* * *

Краткият анализ на основните тенденции на съвременността както в областта на икономиката, така и на международните отношения налага с логическа необходимост извода, че **системата на частния капитал е анахронизъм**, който спъва развитието на обществения живот, причинява колосални страдания на мнозинството от човечеството, води до разпиляване на огромни материални и трудови ресурси – чрез масова безработица, кризи и конфликти; чрез хищническа експлоатация и опустошаване на природата; чрез колосални паразитни разходи за въоръжаване, за реклама и луксозно потребление. Система, която увеличава, вместо да премахва, неравенството в достъпа до източниците на живот и развитие, която задълбочава пропастта между полюсите на богатството и бедността, която разделя обществото на групи с непримиримо противоположни интереси – такава система е несъвместима с изискванията на съвременния все по-взаимосвързан и взаимозависим свят. При достигнатото равнище в развитието на технологиите за производство и унищожение право на съществуване може да има само система, която:

- ще осигури устойчиво и безкризисно развитие на икономиката;
- ще осигури съвместимост между жизнеобезпечаващи-

те процеси в природата и високотехнологизираните процеси в производството;

- ще премахне причините за военни конфликти и ще осигури единство на интересите на всички хора и народи на Земята;

- ще осигури възможности и ще насърчава хуманното развитие и изявата на творческия потенциал на всеки човек.

Възможно ли е при това положение да се очаква, че днешната господстваща класа – финансовата олигархия, едрите собственици на капитал и техните сътрапезници при консумацията на ограбения продукт от политическите и военните среди, висшите чиновници от международните финансови институции и т.н. – ще осъществи жизнено необходимите преобразувания в системата от обществени отношения, ще ликвидира собствените си привилегии и ще даде простор за свободно развитие на производителните сили и човешката личност?

Подобни надежди са лишени от всякакво основание. Всички аспекти на живота във *“висшето общество”* са свързани пряко или косвено с равнището на печалбите и с курса на акциите на съответната корпорация. Това е така не само и не толкова защото от размера на печалбите зависи реализацията на проектите за придобиване на луксозни имения, яхти и т.н. или осигуряването на добро бъдеще и висок статус за децата, но и защото начинът, по който се задоволяват личните потребности задължително трябва да отговаря на определен стандарт, тъй като оказва обратно влияние върху рейтинга на корпорацията, а също и върху хода на сделките, върху шансовете за установяване и поддържане на изгодни делови връзки.

В такава обстановка по необходимост регулацията на междуличностните отношения и на индивидуалното поведение се осъществява въз основа на норми, идеи и ценности, изразяващи интересите на обръщението и натрупването на капитала. Поради това разпространението на противоположни идеи (обосноваващи историческата потребност от премахване на капиталистическия начин на производство и обусловените от него привилегии на експлоататорското малцинство) в средите на икономическия и политическия елит е практически изключено – то би довело до лавинообразно

нарастване на конфликти, напрежение и безпорядък както в системата от междуличностни връзки, така и вътре в отделната личност. По силата на този регулативен механизъм множеството от “свободомислещи” експлоататори се превръща в сплотено “масонско братство” винаги, когато трябва да бъде задушен поривът на народите за равнопраие и свобода.

Наистина, възможно е отделни представители на висшия слой да преодолеят гравитационното поле на своята класа, да скъсат връзките си със своята среда и да застанат на антикапиталистически и революционни позиции. Историческата практика познава такива примери както от миналото – **Робърт Оуен, Фридрих Енгелс**, така и от съвременността – **Фидел Кастро, Антъни Бен**³. Но това все пак са редки изключения, които потвърждават правилото.

В общия случай следва да се очаква, че съвременната господстваща класа, като социална общност (не става дума за отделни лица и групи), няма да се спре пред нищо и с всички сили и средства ще брани своя привилегирован начин на живот, своя “*земен рай*”, тъй като премахването на капиталистическия ред за подавяващата част от нейните представители ще бъде равнозначно на морална гибел, загуба на смисъл на съществуването.

У.ПЪТЯТ КЪМ СВОБОДАТА

Промяната на съществуващия обществен строй е задача, чието решение е по силите единствено на широките трудещи се маси и преди всичко на онази съвременна класа – пролетариатът, чийто представители не притежават никакви средства за производство освен своята работна сила (днес в развитите страни пролетариатът възлиза на **85-90%** от населението).

Коренните жизнени интереси на трудовите хора са неприемливо враждебни към системата на наемното робство. Поради това революционните идеи намират сред угнетените и експлоатирани маси съвършено различен прием в сравнение

---

³ Антъни Бен е водач на лявото крило на Лейбъристката партия във Великобритания; преди време той се отказа от пожизнено място в Камарата на лордовете и по повод на 150-та годишнина от излизането на “*Комунистическия манифест*” заяви: “*XX век беше репетиция за социализма.*”

с експлоататорските слоеве. При възприемането на революционната идеология от отделни представители на експлоататорския елит това неизбежно води до прекъсване на връзките им с тяхната среда. Напротив възприемането на тази идеология от представителите на пролетариата, способства за разширяване и укрепване на връзките с другите представители на класата, тъй като революционните идеи са израз на най-дълбоките интереси и изисквания на пролетарския начин на живот. Ето защо по отношение на трудещите се е в сила знаменитият принцип, формулиран от Мао Цзе-дун: **“Революционерите сред народа са като риба във вода.”**

Разбира се, последното не означава, че разпространението на революционни социалистически идеи сред пролетариата е напълно безпрепятствено. Но трудностите и пречките в това отношение имат второстепенен характер, тъй като условията за съществуване налагат обединението на трудовите хора за защита на техните общи интереси. Задачата на революционерите е да съдействат за формирането на субективните предпоставки на сплотяването – изграждане на масови революционни организации и на революционно класово самосъзнание. Когато това бъде постигнато, тоест когато революционерите изпълнят своя дълг, то при възникване на революционна ситуация системата на наемното робство ще бъде ликвидирана (а заедно с нея ще изчезнат войните, глада, безработицата, социалното подтисничество) и ще започне изграждането на живот, основан върху равноправието и братството между хората, при който *“свободното развитие на всеки ще бъде условие за свободното развитие на всички”*(Маркс).

Пътят към свободата няма да бъде лесен и кратък. Терористични организации от типа на CIA, US Air Force, NATO, и занапред ще продължат да правят всичко възможно, за да спъват, забавят и дезорганизират развитието на освободителната борба. Но никакви усилия на мракобесници и главорези няма да успеят да я спрат, тъй като борбата се ражда от самото сърце на съвременния живот, тъй като **волята за свободен и достоен човешки живот е неунищожима.**

Няма съмнение, че през следващите десетилетия, успоредно с изострянето на кризистните процеси в капиталистическата икономика, съпротивата срещу господството на финансовата олигархия ще се разраства из всички краища на земята. Днес решителна борба за освобождение водят

народите на Колумбия, Непал, Филипините, Турция и др. Мощни изблици на негодувание разтърсват и развитите западни страни, където на митингите на т.нар. *“антиглобалистско движение”* стотици хиляди младежи с червени знамена и антикапиталистически лозунги изразяват своя гняв срещу *“кръстоносния поход”* на империализма и демонстрират своя отказ да бъдат съучастници в престъпленията на собствената си олигархия. Особено внушителни бяха протестите по света срещу агресията на САЩ и Великобритания в Ирак през 2003 г. В акциите участваха милиони хора от различни страни, в антивоенните демонстрации в Рим участваха **4 000 000** души, в Лондон - **1 200 000** абсолютен рекорд за всички времена по масово участие в публични мероприятия.

Движение за съпротива “23 септември” разглежда себе си като част от разгръщащата се по целия свят борба срещу настъплението на империализма. Както и всички честни хора ние не желаем да бъдем съучастници или безгласни наблюдатели на престъпленията, извършвани от империалистическите кръгове. Не желаем страната ни да бъде полигон за разполагане на американски ядрени ракети, които вашингтонските управници ще използват, за да оказват натиск върху народи и правителства, противопоставящи се на американските имперски намерения. Разполагането на американски ракети в България означава превръщане на нашата земя и на нашите домове в мишена за ракетите на онези страни, които ще бъдат принудени да предприемат защитни мерки срещу заплахите на САЩ.

За да се прекрати обвързването на България с агресивните натовски структури, необходимо е разгръщане на масова общонародна борба върху широка антивоенна и патриотична основа срещу продажната политика на управляващия елит, който обслужва империалистическите интереси на Америка. Повече не бива да се мълчи и безучастно да се наблюдава как долни политикани увеличават благосъстоянието си (за сметка на трудовите хора) чрез раболепие и сервилност пред чуждия господар. Не бива да се допуска българска войска да окупира и подтиска други народи в услуга на имперския световен ред.

Движение за съпротива “23 септември” вижда своята задача и задължение в това да допринесе за организирането и сплотяването на трудовите хора, на всички патриоти, на

честните и достойните синове и дъщери на България срещу гибелната полтика, провеждана от лакеите на империализма. Днес нашата непосредствена цел се състои в следното: *чрез митинги, демонстрации, участие в стачни действия, петиции, концерти и т.н., (провеждани по най-различни поводи: срещу затварянето на АЕЦ, срещу приватизацията и ликвидирането на предприятия и работни места, срещу катастрофата в здравеопазването и образованието) да се търсят контакти и да се изграждат връзки, с всички, които в някаква степен вече са осъзнали или са на път да осъзнаят необходимостта от организирането на решителна масова борба за спасяването на българския народ и на България от новия чуждестранен гнет.* Тези хора трябва да осъзнаят, че от тяхната активност, енергия и инициативност зависи приобщаването и на онези слоеве от народа, които все още са объркани, примирени, обхванати от отчаяние, че за целта е необходимо разрастване на мрежата от организационни ядра на народната съпротива. Това е главната задача в настоящия момент.

Всеки трябва да е наясно, че колкото повече се развива и укрепва антиимпериалистическото освободително движение, толкова повече ще се засилва политиката на репресии, провокации и терор от страна на господарите срещу дейците на съпротивата. **Но независимо от всичко борбата ще продължи до извоюването на пълна победа.**

**Пролетарии от всички страни
съединявайте се!**

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

1. Чомски, Ноам. Какво всъщност иска ЧичоСам? С., 2001.
2. Чомски, Ноам. Класовата борба. С., 2000.
3. Чомски, Ноам. Благодарение за всички. С., 1998.
4. Чомски, Ноам. Година 501-ва. С., 1997.
5. Паренти, Майкъл. Да убиеш един народ. Агресията срещу Югославия. С., 2003.
6. Блум, Уилям. Разбойническа държава. София, 2001.
7. Палчев, Иван. Тероризъм с марката на ЦРУ. С., 1984.
8. Зиглер, Жан. Обърнете пушките. С., 1983.
9. Зиглер, Жан. Новите господари на света. С., 2003.
10. Състоянието на планетата. Доклад на института "Уърдуоч". С., 2002.
11. Маркс, К. Енгелс, Ф. Манифест на комунистическата партия. С., 1973.
12. Ленин, В. Империализмът като най-висок стадий на капитализма. С., 1969.
13. Страните в света. Политико-икономически справочник. С., 1989.
14. Chomsky, Noam. Rogue states: the rule of force in world affairs. Cambridge, MA, 2000.
15. The Terror report of Turkey 1980-2000. Amsterdam.

За повече информация обърнете се към:

web адрес: www.23septemvri.hit.bg
e-mail: septemvri23@abv.bg
мобил-тел: 0889/ 10 93 45

СЪДЪРЖАНИЕ

1. I. История на военни престъпления.....	3
2. II. Агресиите на империализма са насочени срещу свободата на народите.....	23
3. III. Тайната война.....	34
4. IV. Връзката между военните интервенции на САЩ и интересите на гигантските корпорации.....	38
5. V. Пътят към свободата.....	59
6. Използвана литература.....	63

Цена: 0.50лв